

# Z PRVNÍ RUKY

Zpravodaj společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.

JARO 2022

#vodavprvnilinii



SmVaK

aqualia

# Vážení čtenáři,



Vážení čtenáři,

byla publikována výroční zpráva, která komplexně popisuje činnost naší společnosti v roce 2021. A mohu konstatovat, že ačkoliv se jednalo o rok náročný, který byl v řadě ohledů nadále určován pandemií onemocnění COVID-19 a skutečnostmi z toho vyplývajícími, podařilo se nám hlavní cíle v provozní, ekonomické nebo personální oblasti splnit. Za to si zaslouží poděkování všichni moji kolegové, bez jejichž motivace a pracovního nasazení by se nám to nemohlo podařit.

Koronavirová pandemie od konce zimy ustupuje díky proočkovanosti populace a méně závažné, i když snadněji šířitelné variantě onemocnění omikron. Jako hlavní téma ji bohužel nahradila válka na Ukrajině, která svou brutalitou přesahuje vše, co jsme chápali jako standardy evropské kultury.

Oslavy Světového dne vody s tématem podzemní vody letos v březnu proběhly poněkud méně viditelně, než tomu bývalo před koronavirovou pandemií. Doba byla ještě nejistá a nebylo možné plánovat akce pro veřejnost. Pevně věřím, že v příštím roce se již brány našich provozů budou moci návštěvníkům otevřít, protože naše zkušenost je taková, že o ně bývá velký zájem.

Letošní rok je pro nás také investičně rekordní a v součtu investic a oprav alokujeme do našeho vodárenského majetku více než miliardu korun. To vše v době, která je nejen ve stavebnictví velmi nejistá z hlediska dostupnosti a cen materiálu nebo personálních kapacit zhotovitelů. Přesto uděláme maximum proto, abychom všechny naplánované stavby zrealizovali. Řádná péče o stav a obnovu majetku je jedním z klíčových úkolů naší činnosti.

Anatol Pšenička  
generální ředitel

## Obsah

<b>Aktuálně</b> Publikována výroční zpráva	<b>3</b>	<b>Historie</b> Zásobování Nového Jičína pitnou vodou	<b>17</b>
<b>Region</b> Světový den vody	<b>4</b>	<b>Energetika</b> Čistá elektřina z vody	<b>18</b>
<b>Region</b> Vyšel průvodce za vodními krásami	<b>5</b>	<b>Konference</b> Akce v Praze s účastí SmVaK Ostrava	<b>19</b>
<b>Vzdělávání</b> Komunikační strategie ve vodárenství	<b>6</b>	<b>Povodí Odry</b> Přírodě blízká opatření u štěrkonosných toků	<b>20</b>
<b>Provoz</b> Ztráty v síti na historickém minimu	<b>7</b>	<b>Plaveme v tom spolu!</b> Program motivace zaměstnanců v roce 2022	<b>21</b>
<b>Služby</b> Nechejte si napustit zahradní bazén	<b>8</b>	<b>Region</b> Permoník uchwátil New York	<b>23</b>
<b>Investice</b> Investiční strategie pro rok 2022	<b>9</b>	<b>Zaměstnanci</b> Výroční porada vedení	<b>24</b>
<b>Panorama</b> Jaro v provezech SmVaK Ostrava	<b>12</b>	<b>Region</b> Hasiči cvičili na vodojemu	<b>25</b>
<b>Investice</b> Rekordní investiční plán	<b>14</b>	<b>Compliance program</b> Co je whistleblowing?	<b>26</b>

# Byla vydána výroční zpráva za rok 2021

SmVaK Ostrava publikovaly výroční zprávu, která shrnuje vše zásadní, co se ve společnosti dělo v provozní, technické, ekonomické nebo personální oblasti v roce 2021.



Stejně jako v předchozím roce se jako červená linka line celým obdobím pandemie onemocnění COVID-19 s ohledem na opatření a omezení, která musela být v jeho důsledku zaváděna do každodenní praxe všech oblastí činnosti vodárenské společnosti. „Setkávali jsme se s omezeními a restrikcemi, které byly při pohledu do minulosti bezprecedentní. Ty s sebou přinášely naprosto nové situace, které jsme museli operativně řešit, a volit často nové a dosud neprobádané postupy. Ačkoliv zaměstnanci vodárenských společností nebyli těmi, kdo plnili stránky novin nebo s vysokou

intenzitou vystupovali v televizním nebo rozhlasovém zpravodajství jako zdravotníci a další zástupci integrovaného záchranného systému, bez nich by společnost v kritických pandemických momentech nemohla fungovat.

Spolehlivé dodávky pitné vody a odvádění a čištění vody odpadní jsou nezbytným předpokladem pro to, aby mohl zdravotnický systém pomáhat těm, kteří to právě potřebují. I proto jsme při veškerém respektu a uznání k těm, kteří v nemocnicích a v záchranné službě zachraňovali životy a pečovali o nemocné, kampaní s mottem #vodavprvnilinii upozornili na to, co všichni bohužel berou jako samozřejmost. Tedy to, že vodárenský systém bezchybně funguje a plní úkoly ve vztahu k veřejnosti: každý den, hodinu, minutu a sekundu v roce. Při tom se často zapomíná na nasazení a kompetence těch, bez nichž by to nebylo možné,“ popisuje v editoriale generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

## Mírný nárůst výroby

V roce 2021 bylo vyrobeno 57,55 milionu metrů krychlových pitné vody, což představuje meziročně mírný nárůst o 162 tisíc kubíků. S výjimkou dva a půl milionu metrů krychlových byl zbytek vyroben v centrálních úpravnách pitné vody v Podhradí, Nové Vsi a Vyšních Lhotách.

Společnost provozovala 5 120 kilometrů vodovodní sítě s více než 140 tisíci vodovodními přípojkami, jejichž celková délka činí 770 kilometrů, 357 vodojemů a 223 čerpacími stanicemi. Společnost za rok vyměnila více než 21 tisíc vodoměrů. Celkový objem provozovaných vodojemů je 388 124 metrů krychlových pitné vody.

Konečným spotřebitelům bylo vyfakturováno 32,4 milionu kubíků pitné vody, což představuje meziročně mírný nárůst o 100 tisíc metrů krychlových. Externím vodárenským společnostem bylo prodáno 17,7 milionu kubíků pitné vody, což představuje meziroční nárůst o 250 tisíc metrů krychlových. Domácnostem bylo dodáno 23,6 milionu kubíků, což znamená meziroční zvýšení o 170 tisíc metrů krychlových.

Podářilo se snížit ztráty vody ve vodovodních sítích (jak píšeme na jiném místě tohoto magazínu) a objem vody nefakturované se snížil z 6,7 na 6,52 milionu kubíků. Spotřeba pitné vody na osobu a den v domácnostech se meziročně zvýšila z 89 na 91 litrů. Na vodovodní síť bylo napojeno více než 714 tisíc obyvatel.

## Odvádění a čištění vody odpadní

Společnost provozovala kanalizační síť v 80 městech a obcích moravskoslezského regionu a ve Velkých Losinách v Olomouckém kraji s celkovou délkou 1912 kilometrů. Na kanalizační síť bylo prostřednictvím téměř 57 tisíc přípojek napojeno 489 tisíc obyvatel. Odkanalizováno bylo včetně fakturovaných srážkových vod 26 994 tisíc metrů krychlových odpadních vod. SmVaK Ostrava provozovaly 76 čistíren odpadních vod, jejichž celková kapacita 263 394 metrů krychlových odpadní vody za den je ekvivalentem pro téměř 960 tisíc obyvatel. Za rok 2021 bylo zpracováno v čistírenských provozech 50 798 tisíc metrů krychlových odpadních vod.

## Rekordní investice

Rok 2021 byl rekordní z hlediska investic, kdy do obnovy a rozvoje vodárenské infrastruktury směřovalo 744 milionů korun, tedy o 40 milionů více než předcházející rok. Další 270,5 milionu korun bylo vynaloženo na opravy. SmVaK Ostrava dosáhly v roce 2021 zisku před zdaněním 565,5 milionu korun. Výnosy související s vodným a stočným dosáhly 2,724 miliardy korun, což je o 152,5 milionu více než v roce 2020. Celkové výnosy činily 2,876 miliardy korun.

## Bezpečnost na prvním místě

Společnost je také držitelem pěti certifikátů kvality. V červnu 2021 obhájila při recertifikačním auditu tři certifikáty (Systém řízení bezpečnosti práce, Systém řízení kvality a Systém environmentálního řízení). Úspěšně prošla externím dozorovým auditem Systému hospodaření s energiemi, který bude recertifikován v roce 2022.

Společnost zůstává klíčovým zaměstnavatelem v regionu, když dávala práci více než 860 lidem. Výrazná pozornost byla v tomto ohledu věnována oblasti bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Prováděno pravidelné a trvalé vyhledávání a vyhodnocování rizik s jejich následnou implementací do stávajícího registru rizik. Nastavením účinných preventivních opatření dochází ke snížení úrovně možného dopadu na zaměstnance a jejich zdraví. Výsledkem tohoto procesu jsou například provedené změny v používaných osobních ochranných pracovních prostředcích nebo nahrazení prostředků individuální ochrany zaměstnanců prostředky kolektivní ochrany zaměstnanců. Pokračoval také projekt Kultury prevence BOZP, který zahrnuje hlavní nástroje pro vzájemnou komunikaci mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem.

## Partner regionu

Společnost podporuje činnost neziskových organizací, které se věnují práci s dětmi, mládeží, zdravotně handicapovanými nebo seniory. SmVaK Ostrava jsou partnerem kulturních, společenských, sportovních a vzdělávacích akcí, které pořádají především města a obce v kraji. Aktivity v této oblasti byly v roce 2021 významně poznamenány epidemiologickou situací a z ní vyplývajícími omezeními při konání akcí ve výše uvedených oblastech. Řada tradičně podporovaných projektů nemohla proběhnout. S ohledem na tuto skutečnost společnost podporovala organizace, které se zapojily do boje proti novému typu koronaviru, ať šlo o materiální pomoc dobrovolníkům, nebo finanční podporu. „Naše společnost je dlouhodobě pevně spjata s regionem, v němž působí. A poslední dva roky poznamenané koronavirovou pandemií tento fakt ještě umocnily. I v náročném období jsme v grantovém programu Plaveme v tom spolu! podpořili neziskové organizace, v nichž jsou aktivní naši zaměstnanci. A také tyto spolky často pomáhaly tam, kde to bylo kvůli pandemické situaci potřeba. Region se může spolehnout na to, že budeme spolehlivým partnerem neziskového a veřejného sektoru i nadále,“ uzavírá Pšenička.

# Světový den vody: Chraňme zdroje podzemní vody

**Světový den vody, který připadá na 22. března, měl letos tematické zaměření *Podzemní vody, zviditelnění neviditelného*.**

Vodohospodáři v moravskoslezském regionu si důležitost podzemních vod jednoznačně uvědomují i přesto, že zásobování pitnou vodou v kraji tvoří z 88 % odběry povrchové vody a pouze 12 % jako doplňkový zdroj tvoří vody podzemní. V případě SmVaK Ostrava tvoří podzemní zdroje méně než 5 % roční výroby.

Stejně jako v uplynulých letech se oslavy v důsledku pandemie onemocnění COVID-19, kdy nebylo možné před koncem zimy s ohledem na nejistý vývoj a křehkost pomalu se zlepšující epidemiologické situace odpovědně plánovat akce pro veřejnost, musely obejít bez dne otevřených dveří v provozech. Platilo to tak ostatně pro dominantní většinu vodárenských společností v zemi, stejně jako pro podniky Povodí. Povodí Odry v regionu nevyjimá. Přesto se významný den připomínal alespoň mediálně, nebo při výuce ve školách a při přednáškách na různých úrovních.

## Význam podzemní vody

Moravskoslezský kraj má oproti jiným regionům výhodu, že stabilní a spolehlivé zásobování pitnou vodou je v dominantní míře zajišťováno díky povrchovým zdrojům v podobě údolních nádrží v Beskydech (Šance, Morávka) a podhůří Jeseníků (kaskáda Slezská Harta – Kružberk). Voda je po úpravě v centrálních úpravnách vody SmVaK Ostrava v Podhradí u Vítkova, Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí a ve Vyšních Lhotách distribuována páteřním systémem Ostravského oblastního vodovodu k více než milionu odběratelů v kraji. Nicméně řada lokalit například na Opavsku nebo v Beskydech zůstává závislá na lokálních zdrojích povrchové, ale také podzemní vody. Ochrana a efektivní využívání podzemních zdrojů tak zůstává důležitou součástí každodenní činnosti vodárenské společnosti.



## Zásobování Oder

*„Jedním z příkladů významu podzemní vody pro zásobování obyvatel v našem regionu jsou Odry. Spotřeba pitné vody ve městě dlouhodobě dosahovala limitních možností provozovaných zdrojů podzemní vody. Proto jsme zde před několika lety vybudovali nový vrt, který slouží jako postupná náhrada toho stávajícího s postupně klesající vydatností. Další dva funkční vrty v lokalitě postupně regenerujeme, protože jsou využívány již více než 50 let a jejich vydatnost se postupně vlivem nepřetržitého provozu a stáří snižuje. Tyto investice zajišťují vyšší provozní jistotu pro zásobování města při zvýšených odběrech,“* popisuje generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Tři stávající vrty u Oder jsou hluboké více než 200 metrů. Díky nově vybudovanému vrtu došlo ke zlepšení situace z hlediska kapacity v době zvýšených, zejména sezonních, odběrů. Mohla následovat sanace nejstaršího využívaného zdroje v Odrách formu náhrady původního ocelového vstrojení do nového plastového. Voda ze všech vrtů je čerpána do akumulace čerpací stanice ve městě a následně do vodojemu nad ním. Odtud je pitná voda gravitačně rozváděna do města a přilehlých obcí.

Součástí akce budování nového vrtu byla také výstavba aerační věže v prostoru čerpací stanice. Cílem této technologie je odstranit pro vzdušňováním z vody plynné složky, které se přirozeně vyskytují v podzemní vodě.

*„Stavba nebyla z technického hlediska jednoduchá a museli jsme řešit řadu provozně komplikovaných situací. Nový vrt, vybudovaný nedaleko jednoho ze stávajících, má hloubku 260 metrů. Celá investice dosáhla včetně projektu, průzkumu až po samotné hloubení a dobudování potřebné infrastruktury více než devíti a půl milionu korun,“* vysvětluje ředitel Ostravského oblastního vodovodu Jiří Komínek.

Významná investice týkající se podzemní vody proběhne v Odrách také letos, kdy bude za téměř 30 milionů korun komplexně zmodernizována úpravná voda. Následně bude možné do systému zásobování pitnou vodou zapojit další stávající vrt, který z důvodu vyššího obsahu železa a manganu ve vodě není možné využívat bez úpravy jako vodu pitnou. SmVaK Ostrava úpravnou vodu v roce 2018 odkoupily od města a po komplexní modernizaci stavební části a výměně technologie pro úpravu surové vody na vodu pitnou bude moci být využita pro potřeby lidí ve městě. Díky tomu bude umožněn jeho další rozvoj a napojování nových odběratelů na vodovodní systém. Kapacita úpravná bude s ohledem na vydatnost zdroje až osm litrů za sekundu.

## Podzemní voda a Beskydy

Delší suché období let 2015-2019 ukázalo na vyšší citlivost některých zdrojů podzemní vody z hlediska jejich vydatnosti. Negativně se na situaci projevil také kůrovcová kalamita a její odstraňování v následujících letech, po níž vznikly v místech původních lesních porostů rozlehlé holiny. SmVaK Ostrava proto koncepčně řeší nedostatečnou vydatnost u některých lokálních zdrojů, kde v případě dlouhých suchých period přestává kapacita postačovat. Jedním z příkladů je Lhotka pod Ondřejníkem, kde bude propojeno za 12 milionů korun vodovodní potrubí mezi Metylovicemi a zmiňovanou obcí. V uplynulých letech zde totiž byly nezbytné provozní zásahy k zajištění dostatečné kapacity dodávek pitné vody pro všechny odběratele. *„Prameny dokáží vykrýt spotřebu vody v obci při normálních srážkových*

obdobích. V době déletrvajících sucha bylo v uplynulých letech opakovaně nezbytné navážet vodu do vodojemu nad obcí cisternami. Výstavbou 1 700 metrů dlouhého polyetylenového řadu, který bude navazovat na koncový úsek vodovodu vybudovaný obcí v Metylovicích, bude možné zásobovat dolní část Lhotky," říká ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř.

### Regenerace vrtů na Opavsku

Optimalizace zásobování pro lokality závislé na podzemních zdrojích pitné vody se chystá také na Opavsku. „40 metrů hluboký vrt v Chlebičově s vydatností tři litry za sekundu z konce 70. let minulého století je na hranici životnosti. Z tohoto důvodu bude nahrazen vrtem novým. V průběhu realizace a testování nového vrtu budou obyvatelé zásobováni suchovodem. Ten bude mít délku 1565 metrů a bude přivádět vodu z úpravny vody ve Velkých Hošticích. Pro zajištění dostatečného tlaku bude opatřen provizorní zrychlovací stanicí," vysvětluje ředitel Ostravského oblastního vodovodu Jiří Komínek.

V Hněvošicích budou kvůli nevyhovujícímu technickému stavu stavebně rekonstruovány dva stávající vrty, které budou zároveň vystrojeny novou strojní technologií, vybaveny novou elektroinstalací a měřením hladiny vody ve zdroji. Investice dosáhne tří milionů korun. Sanována bude také stavební část budovy místní odkyselovací stanice a nově vybavena bude její technologická část. To vše za téměř čtyři miliony korun.

„V uplynulých letech jsme realizovali řadu investic, jejichž cílem bylo připravit u lokalit napojených na citlivější lokální zdroje podzemní nebo povrchové vody variantu v podobě napojení na centrální systém Ostravského oblastního vodovodu. Platí to například pro Jablunkovsko, kde jsme v tomto ohledu investovali 50 milionů korun do stabilnějšího a spolehlivějšího zásobování pro více než 12 tisíc obyvatel," dodává Pšenička.



Podle něj je jedním z důležitých faktorů pro odpovědnější a efektivnější ochranu podzemních zdrojů vody také legislativní prostředí. Tam by měla proběhnout diskuze o tom, jaké poplatky mají být odváděny za podzemní a povrchovou vodu. Ty v současné době odběr povrchové vody znevýhodňují, což vede subjekty, které mají možnost volby, k tomu, že se přikloní k levnějšímu odběru podzemní vody na úkor té povrchové. Dostatečná zásoba podzemních vod je navíc důležitou rezervou pro období sucha.

## Unikátní průvodce za vodními dobrodružstvími

Kniha představuje zajímavá místa a lokality v ČR spojené s vodou, na konci dubna odešla do tiskárny a k prodeji je podle autora publikace a mluvčího SmVaK Ostrava Marka Síbrta připravena od druhé poloviny května. Na zhruba 200 stranách publikace v pevných deskách je popsáno devadesát výletů podél vodních toků, výprav k přehradám, rybníkům nebo dalším zajímavým místům spojeným s vodou. Kniha je vybavena bohatou fotodokumentací a jednotlivé výlety jsou vybaveny itinerářem s trasou pomocí QR kódu. Čtenáři mají záruku poutavého ztvárnění, které vychází z toho, že všechna místa autor osobně navštívil a své zážitky zaznamenal jak slovy, tak fotografiemi.

### Dobrodružství u vody

Kniha chce ukázat, že putování za vodou může být dobrodružstvím, které kromě samotného vodního prvku reflektuje příběh daného místa z hlediska společenských a historických reálií, ducha a atmosféry daného místa. Cílem je zvednout ty, kteří v sobě cítí touhu objevovat krásná místa spojená jakýmkoliv způsobem s vodou, z gaučů a pohodlí domova. Přesvědčit je, že by měli vyrazit je prozkoumat, protože je čeká řada nezapomenutelných zážitků a dojmů z míst, o jejichž existenci třeba ani neměli tušení.

„Výsledná publikace nakonec vypadá poněkud jinak, než jsem zpočátku zamýšlel. Je rozsáhlejší, obsahuje větší množství tipů, kam je dle mého názoru zajímavé k vodě vyrazit. Není konzistentně turistická, protože v řadě případů je spíše sumářem působivých míst spojených s vodou, v té které části naší země, než typicky výletnickou příručkou s itinerářem daných tras," vysvětluje autor knihy Marek Síbrt. Kniha je strukturována do kapitol dle jednotlivých regionů naší země. Pozornost je věnována zajímavým místům a lokalitám, které autor navštívil. Rozprostření je tedy geograficky nerovnoměrné podle zajímavosti a zážitků autora.

Kniha reflektuje známá a turisticky navštěvovaná místa s těmi, která stojí poněkud stranou zájmu, ačkoliv nabízejí úchvatné a působivé zážitky. Upozorňuje na krásná místa, která jsou často stále ještě širší veřejnosti neznámá a zůstávají neobjevena.

„Různým regionům naší země je věnována rozdílná pozornost. Není v tom primární záměr. Prostě jsou popsána místa, která jsem měl možnost navštívit a přišlo mi zajímavé o nich podat zprávu a předložit je jako možnou variantu místa, které stojí za to vidět. Doufám, že řada dalších mě v budoucnosti čeká a třeba najdou zhmotnění v pokračování. Plánů je mnoho, energie a času vždy méně," vysvětluje Síbrt.

Kniha je za cenu 270 korun + poštovné možné objednávat na putovanizavodou@seznam.cz.



# Anatol Pšenička pro **PRÁVO**



U příležitosti Světového dne vody přinesl deník Právo krátký rozhovor s generálním ředitelem SmVaK Ostrava Anatolem Pšeničkou. Přinášíme ho v kompletním znění.

**Hodnota vody coby komodity neustále stoupá. Kam se podle vás může dostat a co je největší příčinou toho, že se rok od roku zvyšuje, i když její spotřeba spíše klesá?**

Na rozdíl od předlistopadové éry by vodné a stočné mělo zahrnovat reálné náklady, které jsou s poskytováním služby spojeny. Hodnota vody je obrazně řečeno z hlediska významu nevyčíslitelná. Jiná věc je cena, kterou ovlivňuje velké množství položek, díky nimž nám do domácnosti přiteče v jakoukoliv denní hodinu kvalitní pitná voda a je odvedena a vyčištěna voda odpadní.

Samozřejmě, že do těchto nákladů promítá nutnost oprav a investic, nárůst ceny práce, od loňského roku je to ale především vysoká inflace projevující se ve zdražování energií, materiálů, chemikálií, technologií a stavebních prací, bez nichž by činnost vodárenských společností nebyla možná.

**Pitná voda na severu Moravy a ve Slezsku patří mezi nejkvalitnější v Česku. Čím je to způsobeno, díky čemu to tak je?**

95 % pitné vody vyrábíme z údolních nádrží v Beskydech a podhůří Jeseníků. Kvalita surové vody není výrazně ovlivněna průmyslovou, zemědělskou nebo jinou lidskou činností. Takže primární je kvalita zdroje. Neméně důležitá je také vysoká úroveň moderních technologií v našich úpravárnách, díky čemuž do regionu proudí voda ve špičkové kvalitě.

**Lidé věnují větší pozornost vodě, kterou dostávají, než té, co vypouští. Souhlasíte a je to tak správně? Není odpadní voda tou pomyslnou Popelkou, které bychom si měli více všimnout?**

O to se snažíme dlouhodobě v kampani, kde upozorňujeme na to, co do odpadu nebo toalety nepatří, a jaké problémy to v provozu způsobuje, protože čistírenské provozy nejsou na tento typ znečištění projektovány. Odpadní voda si zaslouží naprosto stejnou pozornost jako voda pitná, protože její místo v koloběhu je neoddiskutovatelné. To, jak s ní nakládáme a jak jsme schopni ji před návratem do přírody vyčistit, má bezprostřední dopad na kvalitu životního prostředí, v němž žijeme. Problémy se vždy vyplatí řešit již u zdroje znečištění.

## Jak komunikovat ve vodárenství?

**Seminář Komunikace obsahově komplikovaných a krizových témat v médiích a na sociálních sítích uspořádalo Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR 21. dubna v Praze. Se svými příspěvky vystoupili poradce v oblasti komunikace a provozovatel portálu ivodarenstvi.cz Pavel Hájek, manažer vnějších vztahů a mluvčí Severomoravských vodovodů a kanalizací Ostrava Marek Síbrt a zemědělský analytik a vydavatel portálu nase-voda.cz Petr Havel.**

Manažer vnějších vztahů a mluvčí SmVaK Ostrava Marek Síbrt hovořil ve svém příspěvku o specifičnost vodárenského oboru, která má dopad také na oblast komunikace. V porovnání s jinými segmenty působí vodárenství poněkud izolovaně, veřejnost a média jsou s jednotlivými aspekty jeho fungování nedostatečně informovány, představitelé oboru jsou také velmi citliví na negativní publicitu. „Co je ve vodárenství často vnímáno jako riziko, krize nebo nebezpečné téma přísně vzato v porovnání s jinými segmenty krizová situace z hlediska image nebo vnímání veřejnosti není. Neměli bychom se některých témat, jako jsou například cenotvorba, ziskovost, vlastnická struktura, regulace oboru nebo kvalita vody bát, a naopak je využít ve svůj prospěch a vysvětlit je odpovídajícím způsobem veřejnosti,“ říká Síbrt.

Vodárenství je podle něj konzervativním oborem, který je veřejností jako regulovaný obor často vnímáno s ohledem na hlavní produkt jako specifický sektor mimo klasický byznys na pomezí byznysu a veřejné služby. To s sebou přináší také řadu problémů. „Při odpovědi na otázku, zda umíme odpovídajícím způsobem vysvětlit vlastní práci, si musíme uvědomit, že příjemci našich sdělení nejsou zaměst-

nanci vodárenského sektoru, ale laická veřejnost. Proto musíme mluvit jazykem, kterému budou lidé rozumět. Musíme odhlédnout od striktní odbornosti a zvolit vhodnou formu komunikace. V naší prezentovaných tématech se často obtížně orientují jak novináři, tak veřejnost a klíčoví stakeholderi. V kom je chyba? Není také částečně na naší straně?“ ptá se Síbrt. Podle něj je nezbytné volit vhodné výrazové prostředky a kanály, jimiž svá sdělení příjemcům adresujeme. Musíme být schopni se jim přizpůsobit. Není možné zaměřovat jednoduchou a stručnou komunikaci s komunikací hloupou a nedostatečně sofistikovanou. Média na pozitivní a zajímavé informace čekají, musíme být aktivní a jít jim v tomto ohledu vstříc.

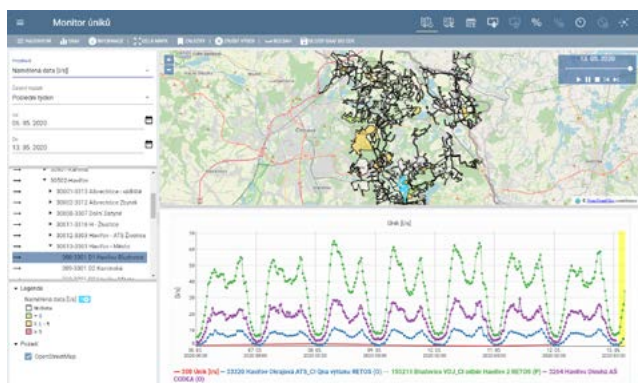
## Nová otevírací doba zákaznických center

Od 1. dubna 2022 došlo k rozšíření otevíracích hodin zákaznických center SmVaK Ostrava v Ostravě – Mariánských Horách, Karvině, Frydku-Místku, Opavě a Novém Jičíně pro fyzický kontakt s odběrateli. Otevřena jsou nově v pondělí a středu 8:00 – 12:00, 13:00 – 17:00. V úterý pak v čase 8:00 – 12:00, 13:00 – 15:00.

Pro možnost návštěvy nadále zůstává povinnost si schůzku domluvit přes rezervační systém na [www.smvak.cz](http://www.smvak.cz) v sekci Zákazníci.

# Monitoring úniků: Ztráty pitné vody v síti na historickém minimu

Kombinací investic, včasného odstraňování zjištěných úniků a využití online aplikace dosáhly ztráty v oblastech zásobovaných SmVaK Ostrava v loňském roce pouze 10,57 %.



Online aplikace Monitoring úniků, která vznikla ve spolupráci SmVaK Ostrava a technologické společnosti DHI zabývající se vývojem a implementací chytrých řešení a technologií pro vodárenství, byla oceněna v soutěži Chytrá města v kategorii Město s více než 200 000 obyvateli, když se dostala až do finálového kola. Soutěž již několikátý rok pořádá Smart City Innovations Institut ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR a účastní se jí projekty v oborech, jako jsou řízení energetiky, dopravy, informačních systémů pro veřejnost nebo chytré řízení municipalit. Výsledně ohodnocení skvěle koresponduje s výsledky, které v dané oblasti vodárenská společnost v uplynulých letech dosáhla, když za rok 2021 vykázala nejlepší výsledky v historii a potvrdila trend uplynulých let.

## Ztráty klesají

Zhruba 580 milionů metrů krychlových pitné vody, která je dále distribuována domácnostem nebo podnikatelskému a veřejnému sektoru, se ročně vyrobí v České republice. Z toho zhruba desetina (více než 57 milionů v roce 2021) se vyrobí v úpravárnách vody SmVaK Ostrava a směřuje k více než jednomu milionu lidí v Moravskoslezském, ale také v Olomouckém kraji a některých příhraničních lokalitách v Polsku.

S ohledem na investice do infrastruktury pro dodávky pitné vody, moderních technologií při výrobě pitné vody a technologií na online sledování průtoků, tlaků v síti, stavu zásob v akumulacích a měření

spotřeby vody u koncových spotřebitelů se dlouhodobě daří snižovat ztráty ve vodovodní síti. Ty se v České republice pohybují pod 15 %, v oblasti zásobované SmVaK Ostrava je hodnota ještě nižší a v roce 2020 šlo o 12,3 %. V následujícím roce dokonce bylo dosaženo hodnoty 10,57 %, což představuje nejlepší výsledek za dobu existence společnosti.

„Pokles objemu ztrát vody v trubní síti je kromě investic do infrastruktury a dlouhodobé provozní činnosti, která začíná systematickým sledováním a vyhodnocováním stavu sítě až po včasné odstraňování zjištěných úniků, také výsledkem spuštění online aplikace Monitor úniků, který jsme vyvinuli se společností DHI, do ostrého provozu. Cílem jejího dalšího využívání je pokračování v trendu snižování objemu pitné vody, která nedorazí do domácností ke konečným odběratelům,“ říká ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř.

## Monitoring úniků

Monitoring úniků je specializovaný software pro sběr dat a vyhodnocování úniků pitné vody v síti, který je vypočítáván na základě průtoku nočního minima. Vyhodnocení probíhá na základě sledování nočních nátoků do stanovených distriktů. Naměřená data jsou do softwaru získávána z dispečerského systému, který sleduje a měří nátoky a odtoky pitné vody do jednotlivých lokalit. Na základě ekonomického hodnocení lze rozhodnout o prioritách odstraňování úniků podle závažnosti zaznamenaných dat. Monitoring tedy představuje komplexní program pro sledování, vyhodnocování a řízení úniků vody ve vodovodní síti.

„Pro DHI je zásadní, že systém Monitor úniků je součástí úspěšné strategie snižování nefakturované vody v SmVaK Ostrava. Velice oceňujeme aktivní přístup vedení společnosti, a především jednotlivých pracovníků, kteří velice flexibilně přistupují k využívání pokročilých funkcí aplikace a aktivně komunikují o svých potřebách s našimi zástupci. Proto úspěch projektu v soutěži Chytrá města chápeme nejen jako ocenění technologické úrovně programu, ale především projektu jako celku, kde souznění mezi dodavatelskou a uživatelskou organizací je klíčovým faktorem,“ říká Business Area Manager DHI Zdeněk Sviták.

(Pokračování na str. 8)

## Změna na pozici ředitele kanalizací

Od začátku dubna došlo ke změně ve vedení útvaru kanalizací. Po 42 letech ze společnosti odešel do důchodu dlouholetý ředitel Jan Tlodka, kterého nahradil dosavadní vedoucí centra zásahových služeb Petr Grzonka.

Jan Tlodka vystudoval obor Technologie vody a prostředí na VŠCHT v Praze, do SmVaK Ostrava nastoupil do pozice technologa v roce 1980, v roce 1992 se stal hlavním inženýrem kanalizací. Ředitelem útvaru kanalizací se stal v roce 2005. Přejeme odcházejícímu kolegovi pevné zdraví, které je pro zdolávání nejen turistických cílů nezbytné! A novému řediteli přejeme mnoho úspěchů, motivace a chuti do práce, protože bez nich to nejde.

Rozhovory s odcházejícím kolegou, kterému patří za dlouholetou skvělou práci poděkování, a jeho nástupcem, který má před sebou řadu výzev, přineseme v příštím vydání magazínu.

(Pokračování ze str. 7)

## Monitoring úniků: Ztráty pitné vody v síti na historickém minimu

Pilotní projekt odstartoval v roce 2018. Následně došlo v roce 2019 k jeho rozšíření na všechny provozy vodovodů SmVaK Ostrava. „U každého z nich jsme minimálně tři měsíce intenzivně testovali všechny funkcionality daných systémů a doladovali je, abychom získali relevantní data a eliminovali anomálie a nesrovnalosti. Plný provoz v celé oblasti naší působnosti odstartoval s koncem roku 2019,“ popisuje Koníř.

Díky internetovému rozhraní mohou do aplikace nahlížet po zadání přihlašovací údajů všichni vybraní zaměstnanci vodárenské společnosti. Ve vizuální formě grafů a tabulek lze sledovat časové řady naměřených průtoků a případných úniků. Díky tomu je možné zavádět jednotlivé lokality/distrikty, senzory, nastavovat vstupní parametry a limity nebo vyhodnocovat ekonomickou stránku opravárenských činností z hlediska nákladů na odstranění úniků, potenciálních úspor nebo objemu nefakturované vody.

### Přenosy v síti

V řadě případů nebyla na distriktních místech vodovodního systému k dispozici telemetrie vyhodnocující potřebná data. Bylo proto nezbytné přenos dat ze zón s chybějící telemetrií zajistit, proto se začalo s postupným zaváděním přenosů z měření pomocí dálkových odečtů technologie Codea. „Jen pro představu, v současné době je v monitoringu úniků 4 615 kilometrů vodovodní sítě rozdělené do více než 800 distriktů s téměř 1 300 senzory, které celkově poskytují 130 tisíc dat za jeden den,“ vysvětluje parametry systému Milan Koníř.

Cílem pro další období je pokračování ve zvyšování spolehlivosti přenosů naměřených dat z jednotlivých senzorů a zavedení systematické práce s využíváním hodnocení ekonomické úrovně ztrát tak, aby snižováním ztrát ve vodovodní síti byly pozitivně ovlivňovány technické, ekonomické i ekologické aspekty činnosti SmVaK Ostrava jako společnosti, která klade důraz na udržitelnost a společenskou odpovědnost svých aktivit.

„Naše společnost investovala v letech 2000–2021 do výroby a distribuce pitné vody šest miliard korun, přičemž tato částka dlouhodobě roste, v letech 2019 a 2020 činila každoročně téměř 400 milionů korun, letos dosáhla rekordních 423 milionů. Právě tyto investice směřující také do obnovy vodovodní sítě mají zásadní dopad na objem ztrát během transportu vody z úpraven vody přes vodojemy do kohoutků v domácnostech,“ vysvětluje generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

## Zajímavá data

- Zatímco v roce 1996 činil podíl vody nefakturované ve vodovodní síti v České republice více než 34 % a v oblasti působnosti SmVaK Ostrava více než 28 %, v roce 2019 klesla tato hodnota na úrovni země na 17 %, v lokalitách zásobovaných SmVaK Ostrava na 15 %, kde se udržela i v roce 2020.
- Kromě hodnoty vody nefakturované, v níž je započítána ještě voda nezbytná pro provoz celého systému (odkalování, praní filtrů úpraven vody atd.), představují další relevantní hodnotu ztráty ve vodovodní síti. Ty činily v roce 2019 v ČR 14,5 %, v oblasti působnosti SmVaK Ostrava šlo o 12,3 %, přičemž na stejné hodnotě se udržela i v roce 2020.
- Z hlediska porovnání v zemích EU se Česká republika v procentuálním porovnání řadí z hlediska ztrát vody v trubní síti mezi lepší průměr a lépe jsou na tom jen Německo, Dánsko, Finsko, Estonsko a Nizozemí, a stejně je tomu i v porovnání ztrát na kilometr vodovodní sítě na obyvatele za rok (Zdroj: Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR).

## Nechejte si napustit bazén díky SmVaK Ostrava!

**Vodárenská společnost nabízí s blížícím se létem osvědčenou, rychlou a efektivní cestu, jak napustit zahradní bazén a vyhnout se sousedským sporům nebo problémům ve vodovodní síti.**

Zahradní bazén je možné napouštět zdlouhavě z veřejné vodovodní sítě s rizikem řady nepříjemností, nebo zvolit pohodlnější a výhodnější cestu v podobě dovozu vody do bazénu cisternou SmVaK Ostrava. Tato varianta je výrazně rychlejší a nedotkne se negativně okolních odběratelů. Zájem o službu byl v uplynulých letech vysoký – nejvíce bazénů si lidé nechali navězt cisternou vodárenské společnosti na Karvinsku, nejméně na Opavsku. Češi tím potvrzují pozici velmoci v počtu zahradních bazénů na počet obyvatel.

Opatrnost je na místě také v případě napouštění bazénu ze studny. Je vhodné si nechat provést laboratorní rozbor, zda je voda k danému použití vhodná a nepředstavuje zdravotní riziko. Tuto službu nabízí partnerská společnost VodoTech.

### Bazénová velmoc

Vodárenská společnost zjednodušila a zpřehlednila cenovou politiku služby – kromě bezplatné zákaznické linky je možné využít jednoduchý poptávkový formulář na internetových stránkách [www.smvak.cz](http://www.smvak.cz) v sekci Nabídka služeb. Cena služby je dána objemem bazénu a vzdáleností, na kterou se musí transportovat. Například při objemu bazénu 7 metrů krychlových a vzdálenosti do 10 kilometrů od provozního střediska je stanovena paušální cena 1 263 korun bez DPH.

Česká republika je evropským premiantem z hlediska počtu bazénů na počet obyvatel. Vliv na tuto skutečnost měla v uplynulých letech kromě teplého počasí také pandemie onemocnění COVID-19. Ta s sebou přinesla řadu omezení, která se nevyhnula ani možnosti cestování nebo provozu aquaparků. Také z tohoto důvodu lidé častěji relaxovali u svých domů.

V moravskoslezském regionu je stejně jako v jiných částech naší země zřejmé rozšiřování zástavby mimo velká sídla. V důsledku toho logicky přibývá bazénů u domů.

### Jak napouštět

Jak správně postupovat při napouštění zahradních bazénů? Které zásady dodržovat, aby se lidé vyhnuli zklamání v podobě zakalené vody nebo předešli problémům ve vodovodní síti, čímž mohou rozzlobit obyvatele celé lokality, kde bydlí? Je efektivní napouštět bazén ze sítě, nebo je lepší svěřit celý proces do rukou profesionálů?

„Problémy mohou přijít v momentě, kdy se rozhodne větší množství odběratelů v lokalitě napouštět prostřednictvím přípojky bazén ve stejný čas, a lidé ho chtějí mít navíc napuštěný co nejrychleji. Při náhlém zvýšení odběru může dojít ke změnám hydraulických poměrů vyvolaným vysokou rychlostí proudění vody v potrubí. To má za následek uvolňování usazenin a zákal vody, který se může dostat do poměrně širokého okolí. Nárazové odběry mohou také způsobit pokles tlaku vody. To se negativně projeví u ostatních odběratelů, kteří mohou být omezeni v odběru ze sítě,“ říká ředitel vodovodů společnosti SmVaK Ostrava Milan Koníř.



Nepříjemným situacím lze předejít dodržováním několika základních pravidel. Bazén je vhodné napouštět pozvolna, klidně několik dnů a ideálně mimo odběrové špičky. Nejlépe přes noc ve všední den.

*„Existuje ale pohodlnější a efektivnější řešení. Když si lidé nechají dovézt vodu do bazénu cisternou, vyhnou se nepříjemnostem, které mohou potenciálně nastat. Budou mít navíc jistotu, že nebudou omezovat své sousedy, a předejdou tím případným sporům. V loňském roce jsme ke spokojenosti našich odběratelů napustili téměř tři sta bazénů,“* vysvětluje Koníř.

Zájemci o dovoz vody k naplnění svého bazénu a autocisterny se mohou obrátit na zákaznickou linku SmVaK Ostrava 800 292 400, kde jim budou poskytnuty detailní informace o možnosti dodávky a ceně dle parametrů bazénu. Linka je bezplatná a je v provozu v pracovní dny od půl osmé ráno do osmi hodin večer.

### Laboratorní analýzy

Opatrnost je na místě také v případě, že si lidé napouštějí bazén ze své studny. Je žádoucí si nejdříve nechat ve specializované laboratoři prověřit, zda je voda ke koupání vhodná. Obrátit se je možné například na laboratoře společnosti VodoTech ([www.vodotech.cz](http://www.vodotech.cz)).

*„Kromě základních chemických ukazatelů, jako jsou hodnota pH nebo*

*tvrdost vody doporučujeme sledovat i bakteriální znečištění, které by mohlo být příčinou nepříjemných kožních či zažívacích problémů. V případě vyšší tvrdosti vody také dochází k reakci s prostředky k dezinfekci vody a mohou se vysrážet některé kovy. To má za následek nejen tvorbu vodního kamene a povlaků na stěnách bazénů, ale třeba i nevhodnou barvu vody,“* říká vedoucí laboratoří společnosti VodoTech Pavla Veselá.

Společnost zároveň připravila přehledný návod, jak správně vzorky z bazénu odebírat, jaké náčiní pro odběr používat nebo jak ho dopravit do laboratoře, aby nedošlo ke kontaminaci a předešlo se riziku znehodnocení následné analýzy.

*„Vzorkovnice pro odběr vzorku vody poskytuje výhradně laboratoř. Nesprávně připravená vzorkovnice může vzorek kontaminovat a znehodnotit výsledky analýzy. Před odběrem je nutné si umýt ruce. Vzorek se odebírá z hloubky přibližně 15 centimetrů pod hladinou a alespoň 30 centimetrů od okraje bazénu. Odebírá se těsně před transportem do laboratoře. Pokud nelze vzorek vody dopravit do laboratoře bezprostředně po odběru, musí být skladován v temnu a chladu při teplotě 1-5 °C. Analýzy v laboratoři musí být započaty nejpozději do 24 hodin po odběru vzorku,“* vysvětluje Veselá.

## 76 milionů do vodovodních sítí na Karvinsku

**174 milionů letos poputuje do vodárenské infrastruktury na Karvinsku. Kromě modernizace vodovodních sítí bude dalších 98 milionů směřovat do odvádění a čištění odpadní vody.**

Nejrozsáhlejší a nejnákladnější akce, která si vyžádá téměř 17 milionů korun, odstartuje v Karviné-Ráji, kde budou vyměněny ocelové vodovodní řady z druhé poloviny 60. let minulého století za 1031 metrů nové sítě. Při uložení potrubí v komunikaci bude použita tvárná litina, v nepevněném povrchu vysokohustotní polyetylen. Důvodem akce je vysoká poruchovost současné sítě.

Zahájena bude také komplexní sanace vodojemu v havířovské části Životice, která si vyžádá více než 42 milionů korun a dokončena bude v následujícím roce. Za více než šestnáct milionů bude rekonstruován také klíčový vodojem pro zásobování Karviné pitnou vodou v části Ráj.



### Investice v Petřvaldu

V Petřvaldu proběhne druhá etapa modernizace vodovodního řadu v ulicích Vodárenská a Šumbarská. Výměna 1140 metrů sítě a související infrastruktury si vyžádá téměř 13 milionů korun. Původní ocelové potrubí z poloviny 60. let minulého století vykazuje vysokou poruchovost, bude proto vyměněno za vysokohustotní polyetylen. Stavba proběhne bezvýkopovou metodou a během její realizace budou uživatelé 52 vodovodních přípojek zásobování suchovodem.

Vodovodní řady budou ve městě za sedm milionů měněny také v ulicích Ludvíkova, Šenovská a K Ubytovnám. Nové potrubí z vysokohustotního polyetyleny v délce 440 metrů nahradí stávající poruchový ocelový řad.

V Bohumíně – Skřečoni bude za devět milionů korun vyměněn vodovodní řad v ulici Myslivecká. Stavba bude koordinována s rekonstrukcí kanalizace v lokalitě a obnovou komunikace. Inkrustace litinového potrubí z počátku 70. let minulého století vedla ke snížení průtoku a tlaku pro odběratele. Nové potrubí v délce 644 metrů bude z vysokohustotního polyetyleny, přepojeno bude 43 plastových přípojek.

### Několik projektů v Havířově

V Havířově bude modernizována vodovodní infrastruktura za tři a půl milionu korun například v Prostřední Suché v ulicích Hornická, Kpt. Jasioka, Dělnická a U Hřiště. Na Šumbarku bude vyměněn vodovodní řad v ulicích Jarošova a Okružní. V části Bludovice bude rekonstruována za dva miliony korun vodovodní síť v ulici Selská. Vodovodní potrubí bude modernizováno také v ulici U Motelu v Havířově – Městě.

Pět a půl milionu korun si vyžádá modernizace vodovodních řadů a přepojení třiceti vodovodních přípojek v Těrlicku v ulicích Dlouhá, Školní, Zahradní a Střelníční. Důvodem výměny 405 metrů vodovodní sítě je i přes pravidelné odkalování sítě zvýšený obsah železa. Materiál bude zvolen dle trasy potrubí v jednotlivých ulicích. V nepevněném povrchu bude využit vysokohustotní polyetylen s ochrannou vnitřní povrchu, v místech pod komunikacemi bude zvolena tvárná litina s ochranou vnitřní povrchu.



## 98 milionů do odvádění a čištění odpadních vod na Karvinsku

**Komplexní modernizací projdou čistírenské provozy v Rychvaldu a Albrechticích u Českého Těšína. Více než 30 milionů si vyžádají tři investice do kanalizačních stok v Bohumíně - Skřečoni.**

Modernizace čistírny odpadních vod v Albrechticích u Českého Těšína, která byla vybudována v roce 1983, bude zahájena letos a dokončena v následujícím roce. Stavební část provozu i technologické celky jsou následkem doby provozu značně opotřebovány a je nezbytné je komplexně rekonstruovat. Náklady dosáhnou téměř 14 milionů korun.

### Stavba v Rychvaldu

Za deset milionů korun bude komplexně modernizována čistírna odpadních vod v Rychvaldě (Václavka). „Stávající mechanická čistírna fungující na principu šterbinové nádrže – Emšerské studně\* – nespĺhuje současné nároky na čistírenský proces kladené a je v nevyhovujícím technickém stavu. Vnitřní konstrukce stávající nádrže budou vybourány, betonové stěny sanovány a osazeny novou technologií. Vznikne moderní mechanicko-biologická čistírna pro téměř pět set ekvivalentních obyvatel splňující všechny legislativní i technologické požadavky. Díky tomu, že novou kalovou nádrž umístíme do jiné vhodnější části pozemku, vznikne územní rezerva pro případnou výstavbu další čistírenské linky, jak jsme se domluvili s městem Rychvald,“ říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Petr Grzonka.

### Několik projektů v Bohumíně

V Bohumíně – Skřečoni jsou letos plánovány tři projekty modernizace kanalizační infrastruktury. Za 23,5 miliónu bude modernizováno 570 metrů stok a související infrastruktury – rekonstruováno bude například 67 přípojek a přepojení sedmi přípojek uličních vpustí – v ulici Myslivecká. Stavba bude koordinována s modernizací vodovodu. Město v lokalitě rozšíří splaškovou kanalizaci ve vedlejší ulici

Úvozní, která se napojí na rekonstruovanou stoku. Za tři a půl miliónu budou v lokalitě zmodernizovány kanalizační stoky také v ulicích Cihelní a 1. máje. Další menší projekt za necelé tři milióny korun proběhne v již zmiňované ulici Myslivecká.

V Českém Těšíně bude za více než pět a půl miliónu vyměněno téměř 150 metrů kanalizační stoky v nevyhovujícím technickém stavu včetně atypických revizních šachet, přepojeno bude sedm přípojek a tři přípojky do uličních vpustí. Rekonstruovaná stoka bude umístěna v nové trase, aby nebyl poškozen sousedící nově vybudovaný chodník. Potrubí původní stoky bude zafoukáno popílkovo-cementovou směsí.

V Petřvaldu proběhne za deset miliónů korun rekonstrukce kanalizačních stok v Závodní ulici z počátku 50. let minulého století. Stoky nesoudržné dimenze v nevyhovujícím stavu mají celkovou délku čtyři sta metrů, součástí je také odlehčovací komora.

V Orlově budou modernizovány kanalizační sítě například v Sadové ulici v části Poruba. Náklady dosáhnou devíti miliónů korun. Rekonstruovány budou za téměř čtyři milióny stoky v areálu místní čistírny odpadních vod v ulici Zátíší.

V Haviřově bude modernizována kanalizační infrastruktura například v ulici Na Nábřeží. Investice dosáhne pěti a půl miliónů korun. Stavět se bude také v ulicích Hálkova, V Zátíší a U Nádraží.

### Emšerská studna

Jedná se o hlubokou nádrž, kterou protékají a sedimentují v ní odpadní vody. Sediment ze dna se odvádí na kalové pole. Jde o typ usazovací nádrže, kdy z horní části propadá kal šterbinou do níže položeného a odděleného kalového prostoru.

# 125 milionů do vodárenství na Opavsku

**Modernizace infrastruktury pro výrobu a dodávky pitné vody si letos vyžádá více než 70 milionů, do odvádění a čištění odpadních vod poputuje dalších téměř 55 milionů korun.**

Ve Skřipově se připravuje stavba kořenové čistírny odpadních vod. Regenerovat se budou vrty v Hněvošicích a Chlebičově. Zahájena bude modernizace přívodních řadů pitné vody do Melče. V páteřním systému pro výrobu a distribuci pitné vody v Moravskoslezském kraji – Ostravském oblastním vodovodu – se chystají významné stavební akce pro obyvatele Chlebičova, Pustých Jakartic a Hněvošic.

## Sanace vrtů

„38 metrů hluboký vrt v Chlebičově s vydatností tři litry za sekundu z konce 70. let minulého století je na hranici životnosti. Z tohoto důvodu bude nahrazen vrtem novým. V průběhu výstavby a testování nového vrtu budou obyvatelé zásobováni suchovodem. Ten bude mít délku 1 565 metrů a bude přivádět vodu z úpravny vody ve Velkých Hošticích. Pro zajištění dostatečného tlaku bude opatřen provizorní zrychlovací stanicí,“ vysvětluje ředitel Ostravského oblastního vodovodu Jiří Komínek.

V Hněvošicích budou kvůli nevyhovujícímu technickému stavu stavebně rekonstruovány dva stávající vrty, které budou zároveň vybaveny novou strojní technologií, vybaveny novou elektroinstalací a telemetrií pro měření hladiny vody ve zdroji. Investice dosáhne tří milionů korun. Sanována bude také stavební část budovy místní odkyselovací stanice a nově vybavena bude její technologická část. To vše za téměř čtyři miliony korun.

Na Opavsku bude také rekonstruováno několik vodojemů. Sanovány budou například věžový i zemní vodojem ve Vítkově. Obě stavby si dohromady vyžádají 28 milionů korun.

V oblasti vodovodních sítí a související infrastruktury bude zahájena výměna přívodních řadů pro Melč a okolní obce, která si vyžádá 40 milionů korun. Práce budou zahájeny letos, dokončeny v příštím roce. Ocelový přívodní řad musí být pravidelně odkalován, aby pitná voda měla odpovídající parametry z hlediska obsahu železa. Během stavby bude bezvýkopovou technologií modernizováno 5 786 metrů řadu, který bude nově z polyetylenu.

Zahájena bude také výstavba vodovodu a automatické tlakové stanice v Podvihově mezi Raduní a Hrabyní za téměř 17 milionů. Stavba bude dokončena v roce 2023. „Důvodem investice jsou nedostatečné

a kolísavé tlakové poměry v části obce. Vybudována bude automatická tlaková stanice v místním vodojemu s napojením na vodovod ve zmiňované lokalitě, čímž bude vytvořeno samostatné tlakové pásmo. Postaveno bude 770 metrů přívodního řadu z vysokohustotního polyetylenu a téměř 540 metrů rozváděcích řadů,“ říká ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř.

Vodovodní síť bude modernizována také například za tři miliony korun v Ludgeřovicích v ulici U Školky nebo za téměř 16 milionů v Malých Hošticích v ulicích Opavská, Sportovní, V Zátíši a Školní.

## Čistírna pro Skřipov

V oblasti odvádění a čištění odpadních vod je po vyřešení formálních a pozemkových záležitostí v plánu zahájení výstavby kanalizace a čistírny odpadních vod ve Skřipově, místní části Hrabství, která si vyžádá téměř 19 milionů korun. „V současnosti jsou v obci odpadní vody předčišťovány v septicích u nemovitostí a dále odváděny jednotnou kanalizací do výusti. V plánu je vybudování kořenové čistírny odpadních vod pro zhruba 300 obyvatel a její napojení na stávající kanalizační síť. Nezbytné bude vybudovat odlehčovací komoru v kanalizační síti a zhruba 400 metrů kanalizační stoky před nátokem na novou čistírnu,“ popisuje ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Petr Grzonka.

Zahájena bude také rekonstrukce objektů čistírny odpadních vod v Dolním Benešově, která si vyžádá 23 milionů korun. Stavba bude zahájena letos, dokončena v roce 2023. V současnosti je technologie mechanického předčištění odpadních vod (lapák písku, česle, kontejner na písek a shrabky...) umístěna mimo areál čistírny, což přináší řadu komplikací. Posílit bude nezbytné také výkon vstupní čerpací stanice a zrekonstruovat odlehčovací komoru.

Řada rekonstrukcí kanalizační sítě je naplánována v Opavě. Stoka a související infrastruktura bude za téměř 18 milionů korun modernizována na Otické ulici a Vaškově náměstí. Atypické revizní šachty a kanalizační přípojky v jejich blízkosti budou vyměněny otevřeným výkopem, 380 metrů stoky bezvýkopovou technologií, kdy bude do stávajícího systému zatažen inverzní textilní rukávec, který se spojí s původním potrubím pryskyřicí.

Sanována bude také kanalizační stoka v Rolnické ulici. Investice si vyžádá téměř 12 milionů korun. V Anenské ulici a v ulici Polní budou zahájeny stavby za téměř 9, respektive za více než 3,5 milionu korun, které se protáhnou do následujícího roku.



## Jaro v provozech SmVaK Ostrava



**Věžový vodojem v obci Lučina** na břehu Žermanické přehrady mezi Frýdkem-Místkem a Havířovem.



**Věžový vodojem** s vedlejším kostelem Navštívení Panny Marie nad obcí Soběšovice nad Žermanickou přehradou vybudovanou na řece Lučině. Má kapacitu 250 metrů krychlových pitné vody.



**Věžový vodojem v části Českého Těšína – Koňákově nad Těrlickou přehradou vybudovanou na Stonávce.**



**Čistírna odpadních vod v Českém Těšíně dokáže za rok vyčistit 3,65 milionu metrů krychlových odpadní vody, což představuje ekvivalent pro 30 tisíc obyvatel. Uvedena do provozu byla v roce 1973, postupně byla několikrát modernizována a rozšiřována.**

# Více než 160 milionů do vodárenství na Novojičínsku

Více než 110 milionů korun bude směřovat do výroby a distribuce pitné vody, 51 milionů do kanalizací a čistíren.



Komplexní modernizace čeká úpravnu vody v Odrách, která začne nově dodávat pitnou vodu obyvatelům města. Dokončení sanace čeká vodojemy klíčové pro zásobování Nového Jičína. Řada významných staveb proběhne v Kopřivnici a její okrajové části Mniší. 37 milionů si vyžádá výměna vodovodního řádu mezi obcí Sedlnice a Bartošovicemi.

V případě Ostravského oblastního vodovodu bude v Odrách za téměř 30 milionů korun komplexně zmodernizována úprava vody. Ta v současnosti dodává technologickou vodu do provozu firmy, v jejímž areálu stojí, a není využívána pro zásobování obyvatel pitnou vodou. Technologie úpravy vody je v současnosti odstavena z provozu. Společnost SmVaK Ostrava objekt v roce 2018 odkoupila od města a po komplexní modernizaci stavební části a výměně technologie pro úpravu surové vody z vrtu na vodu pitnou bude moci být využita pro potřeby lidí ve městě.

V Jakubčovicích nad Odrou bude dokončena rekonstrukce technologie odkyselovací stanice s náklady 16,5 milionu korun, která byla zahájena loni na jaře. „Důvodem pro investici je snižující se účinnost odkyselovací technologie (filtrační náplně) ve třech otevřených filtrech. V důsledku toho pH pitné vody postupně klesá, což vede mimo jiné k uvolňování inkrustů v potrubí. Zároveň je kvůli nevyhovujícímu technickému stavu sanována akumulace pitné vody v lokalitě a armaturní komora,“ říká ředitel Ostravského oblastního vodovodu Jiří Komínek.

## Sanace vodojemů

Na Novojičínsku bude také dokončena sanace několika vodojemů, která byla zahájena v uplynulém roce. Týká se to například akumulací Salaš a Puntík, jejichž komplexní modernizace si vyžádá téměř 24, respektive více než 16 milionů korun. Vodojemy jsou důležité pro zásobování Nového Jičína.

V oblasti vodovodních sítí bude nejnákladnější výměna vodovodního řádu mezi Sednicemi a obcí Bartošovice. Vyžádá si více než 37 milionů korun, bude zahájena na jaře a dokončena v příštím roce. Vyměněno bude více než 3 150 metrů potrubí ze 70. let minulého století, které má vlivem inkrustace nedostatečnou kapacitu a působí při zvýšených odběrech v zásobované lokalitě problémy s tlakem. 2 257 metrů nového potrubí z vysokohustotního polyetylenu bude položeno bezvýkopovou technologií. Díky investici bude možné v Bartošovicích napojovat na síť nové domácnosti.

V Bílovci se bude měnit vodovodní infrastruktura za více než osm milionů korun v ulici Na Samotě a za téměř tři miliony korun v ulici Za Nemocnicí.

„Více než šest milionů korun si vyžádá výměna vodovodního řádu v ulicích Štefánikova a Hanse Ledwinky v Kopřivnici. Stavba je koordinována s městem, které má v plánu lokalitu revitalizovat. Vyměněno bude zhruba 470 metrů potrubí. Vodovodní řád za jeden a půl milionu korun bude vyměněn také na Masarykově náměstí. Výměna vodovodního řádu za téměř 12 milionů korun proběhne také v kopřivnické části Mniší, kde město buduje s pomocí dotačních prostředků novou kanalizaci. Délka rekonstruovaného úseku dosahuje 879 metrů,“ říká ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Konří.

## Investice do čistírenství

V oblasti odvádění a čištění odpadních vod proběhnou největší stavby v Kopřivnici, Novém Jičíně, Fulneku a Štamberku. „V čistírně odpadních vod v Kopřivnici bude zahájena výstavba kalové koncovky. Ta si vyžádá více než 11 milionů korun, stavba bude dokončena v roce 2023. Kanalizační síť bude ve městě rekonstruována v Bezručově ulici a na Masarykově náměstí. Investice přesáhne 14 milionů korun. Část stoky situovaná v městském parku a podél budovy zimního stadionu (více než 330 metrů) bude modernizována bezvýkopovou metodou,“ vysvětluje ředitel kanalizací Petr Grzonka.

V čistírně odpadních vod v Novém Jičíně bude za více než pět milionů korun vybudován objekt lapáku štěrku. Kanalizační stoky a související infrastruktura budou rekonstruovány v ulicích Dolní Brána a 5. května. Stavba si vyžádá 10,5 milionu korun. Zhruba stejně bude stát modernizace kanalizační sítě v ulicích Revoluční, Nerudova a Zborovská.

Ve Fulneku bude za 11,5 milionu korun rekonstruována kanalizační stoka a související infrastruktura v ulicích Sportovní a Tyršova. Ve Štamberku bude sanována kanalizační stoka v ulicích Dolní a Zauliči.

„V roce 2022 investujeme do vodárenské infrastruktury 753 milionů korun. Další 288 milionů bude směřovat do oprav. Jde o nejvyšší částku v historii společnosti. Od roku 2000 investovaly SmVaK Ostrava do výroby a distribuce pitné vody šest miliard korun. Pět miliard směřovalo do odvádění a čištění vody odpadní. Celkem tedy společnost investovala 11,2 miliardy korun a další významné prostředky využila na opravy a údržbu svého majetku,“ vysvětluje generální ředitel společnosti SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Téměř 334 milionů korun letos poputuje do oblasti kanalizací a čistíren odpadních vod, více než 256 milionů do vodovodních sítí a 143 milionů do páteřního výrobního a distribučního systému pro dodávky pitné vody v regionu – Ostravského oblastního vodovodu. Spolu s opravami dosáhne částka, která poputuje do obnovy a rozvoje infrastruktury pro dodávky pitné vody a odvádění a čištění vody odpadní 1,04 miliardy korun.

# 170 milionů do vodárenství na Frýdecko-Místecku

Do výroby a dodávek pitné vody bude v investičně rekordním roce směřovat 83 milionů korun, 87 milionů si vyžádá oblast odvádění a čištění vody odpadní.

## Optimalizace ve Lhotce

Společnost bude řešit nedostatečnou vydatnost u některých lokálních zdrojů, kde v případě dlouhých suchých period přestává kapacita postačovat. Propojeno tak bude za 12 milionů korun vodovodní potrubí mezi Metylovicemi a Lhotkou pod Ondřejníkem, kde byly v uplynulých letech nezbytné provozní zásahy k zajištění dostatečné kapacity dodávek pitné vody pro všechny odběratele.

„Nutnost propojení těchto vodovodů je dána nedostatečnou vydatností lokálního zdroje povrchové vody na úpatí masivu Ondřejníku, který zásobuje Lhotku. Prameny dokáží vykrýt spotřebu vody v obci při normálních srážkových obdobích. V době déle trvajícího sucha bylo v uplynulých letech opakovaně nezbytné navázat vodu do vodojemu nad obcí cisternami. Výstavbou 1 700 metrů dlouhého polyetylenového řádu, který bude navazovat na koncový úsek vodovodu vybudovaného obcí v Metylovicích, bude možné zásobovat dolní část Lhotky,“ říká ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř.

Pět a půl milionu korun si vyžádá výměna vodovodu v Raškovicích, stejná částka bude alokována na výměnu infrastruktury pro dodávky pitné vody v ulici Křivá ve Vratimově nebo v ulici Jamnická ve Frýdku-Místku – Starém Městě. Za čtyři miliony bude modernizován vodovodní řad v ulici O. Kišové ve Sviadnově. Vodovod bude za pět milionů korun vyměněn také v Bezručově ulici v Třinci nebo na sídlišti Slezská ve Frýdku-Místku.

Intenzivně se pracuje na přípravných pracích na modernizaci automatizovaného systému řízení a technologie Úpravy vody ve Vyšních Lhotách,

kde se v letošním roce předpokládá zahájení prací. Celkové náklady přesáhnou 116 milionů korun a práce potrvají dle předpokladů do roku 2025.

Zhruba 11 milionů korun si vyžádá komplexní sanace vodojemu nad obcí Baška, sanována bude také akumulace v Třinci - Kojkovicích, včetně zřízení nové čerpací stanice pro zlepšení tlakových poměrů v horní části lokality.

## Investice v Kozlovicích

V oblasti čistírenství bude modernizována biologická část a kalové hospodářství čistírny odpadních vod v Kozlovicích za téměř 18 milionů korun. Biologický stupeň čistírenské provozu s kapacitou 2 500 ekvivalentních obyvatel sestávající se pouze z jedné aktivní nádrže má nedostatečnou kapacitu, stejně jako podzemní kalojem. Nezbytné bude také doplnit s ohledem na legislativu technologii chemického srážení fosforu. Optimalizován bude také přítok odpadních vod z lokality Palkovice – Myslík.

Ve stejné obci budou za více než 12,5 milionu korun rekonstruovány odlehčovací komory v kanalizační síti sloužící k zadržení většího objemu vody v době prudkých dešťů.

V čistírnách v Paskově a Soběšovicích bude řešena technologie chemického srážení fosforu. V Paskově bude také zahájena rekonstrukce kanalizační stoky ve Vodárenské ulici, která si vyžádá celkem více než 33 milionů korun. Ve Vratimově bude dokončena modernizace kanalizační sítě a související infrastruktury v ulicích U Mateřské školy a Na Vyhliďce, která si vyžádá celkem devět milionů korun, za 12 milionů budou vyměněny stoky v ulicích Křivá a Ovocná.

V čistírně odpadních vod pro Frýdek-Místek bude rekonstruována čerpací stanice dešťové zdrže za deset milionů korun a automatická tlaková stanice provozní vody za téměř sedm milionů korun.

# Komplexní sanace vodojemů v Karviné a Havířově

Vodojemy, které jsou zásadní pro zásobování části Havířova a Karviné pitnou vodou ze systému Ostravského oblastního vodovodu, procházejí komplexní sanací stavební i technologické části.

## Sanace za 42 milionů

Vodojem v Živicích slouží pro zásobování obyvatel v této části Havířova a přilehlé části města. Má dvě akumulační komory z deskových železobetonových prefabrikátů, každou s objemem 3 600 metrů krychlových. Byla provedena diagnostika stavebně-technického stavu objektu a bylo rozhodnuto o komplexní sanaci stavební části objektu, modernizaci jeho technologické části a vybavení objektu novou telemetrií.

„Vodojem projde kompletní rekonstrukcí, budou sanovány akumulační nádrže, opraveny omítky, podlahy a výplně otvorů. Celý objekt bude nově kompletně zateplený provětrávanou fasádou a bude vizuálně upraven dle standardů společnosti,“ říká vedoucí oddělení investic SmVaK Ostrava Dalibor Jurčák.

Opraveny budou netěsnosti a průsaky železobetonových konstrukcí akumulačních komor, stejně jako vnitřní omítky a keramické dlažby v jejich přízemí. Sanován bude také systém odvodnění a okapové chodníky. Vyměněny budou klempířské prvky, oplechování a další zámečnické prvky, stejně jako dveře nebo litinové poklopy. Obnoveny budou nátěry prostor, ale také potrubních rozvodů. Rekonstruován bude také systém vzduchotechniky armaturní komory a prostoru akumulace. Vyměněn bude bleskosvod a zemnicí soustava akumulačních komor. Zateplena bude střecha akumulace, která bude zajištěna hydroizolací. Fasáda bude zateplena a vybavena systémem provětrávané fasády a systémem pro umístění popínavé zeleně. Celkové náklady přesáhnou čtyřicet dva milionů korun.

## Vodojem s novým vzhledem

Vodojem v karvinské části Ráj má dvě akumulační komory, z nichž každá má kapacitu 6 000 metrů krychlových pitné vody. „Akumulační komory jsou z vnější strany zajištěny hydroizolací a zemním obšypem se zatrávněním. Současný stav hydroizolace je nevyhovující. Stejně tak vykazuje stavební defekty ve vnější i vnitřní části společná armaturní komora, z níž se vstupuje do akumulačních komor. Nevyhovující jsou také klempířské prvky, stav oplechování nebo hydroizolace střechy. Za zenitem je systém odvětrávání a vzduchotechniky v objektu, který logicky vykazuje vysokou vlhkost,“ dodává Jurčák.

Během sanace bude opravena stropní část akumulačních komor a armaturní komory včetně nové hydroizolace. Kolem objektu bude vybudován nový odvodňovací systém drenáže, který bude odvádět dešťovou vodu mimo stropní konstrukci. Kompletně budou opraveny stěny a podlahy celého objektu. Vnitřní prostor bude vybaven novým odvětrávacím vzduchotechnickým zařízením. Akumulační komory budou zatepleny s provětrávaným systémem fasády se zavěšeným keramickým obkladem, přidán bude systém pro umístění popínavých rostlin, jak definuje nová koncepce vnější podoby vodárenských objektů vypracovaná ve spolupráci se společností KOHL architekti.

Nový bude také střešní hydroizolační plášť akumulačních komor, celá konstrukce bude zateplena. Vyměněno bude také oplechování, klempířské prvky nebo dveře do objektu, rekonstruován bude bleskosvod a uzemnění.

Modernizováno bude také vedení kabeláže uvnitř objektu. Nové bude také oplocení a vjezdová brána do areálu. Celkové náklady přesáhnou šestnáct milionů korun.

# Jak jsou zásobovány pitnou vodou?

## Karviná

Skupinový vodovod Karviná zásobený vodou z Ostravského oblastního vodovodu distribuuje vodu do všech místních částí s výjimkou lokalit Doly a Louky.

Systém je rozdělen na tři tlaková pásma. Přiváděčem Krásné Pole – Karviná je voda z Úpravny vody Podhradí zdrojově pocházející z údolní nádrže Kružberk transportována do vodojemu Doubrava s kapacitou 3 x 2 000 m<sup>3</sup>. Odtud zásobní řad Doubrava – Karviná zásobuje městské části Staré Město, Fryštát, Nové Město a Darkov.

V horním tlakovém pásmu je vodojem Karviná – Podlesí (2 x 5 000 m<sup>3</sup>) zásobován přiváděčem Bludovice – Karviná. Pitná voda sem směřuje z Úpravny vody Nová Ves a zdrojově pochází z údolní nádrže Šance v Beskydech. Spotřebišť (části Hranice, Mizerov a Ráj) jsou zásobovány řady napojenými na přiváděcí řad z vodojemu Podlesí do vodojemu Ráj. Ten je zásobován z vodojemu Karviná – Podlesí gravitačně a je řídicím vodojemem středního tlakového pásma.

Za vodojem Karviná – Ráj je napojen přiváděč Ráj – Petrovice, který přes čerpací stanici v Petrovicích u Karviné zásobuje polské město Jastrzębie-Zdrój.

## Haviřov

Haviřov je zásobován z vodojemu Bludovice, který má kapacitu 32 tisíc m<sup>3</sup>. Z něho vedou do vodovodní sítě města tři přiváděcí řady. Pro zásobování částí Bludovice, Město, Podlesí, Prostřední Suchá, Šumbark a Dolní Suchá slouží dva přiváděče s profilem DN 600 a DN 500. Ty vedou přes centrální část města až do Šumbarku a přes rozvodnou síť jsou vzájemně propojeny. Třetí přiváděč s profilem DN 800 vede přes Prostřední Bludovice, Dolní Datyně a Šenov na území Šumbarku, kde je zokruhován s prvním přiváděčem.

Místní část Životice je zásobována ze stejnojmenného vodojemu. Prostřední Suchá je zásobována dvěma řady – z vodojemu Bludovice a z vodojemu Životice.

Obyvatelé Haviřova pijí kvalitní pitnou vodu pocházející z údolní nádrže Šance. Ta je upravována v Úpravně vody Nová Ves u Frýdlantu nad Ostravicí. Flexibilita páteřního výrobního a distribučního systému pro dodávky pitné vody v moravskoslezském regionu – Ostravského oblastního vodovodu – umožňuje v případě potřeby město zásobovat také vodou z Úpravny vody Vyšní Lhoty (jako zdroj slouží údolní nádrž Morávka), nebo z Úpravny vody Podhradí v Oderských vrších (jako zdroj slouží kaskáda nádrží Slezská Harta – Kružberk).

## Nový Jičín: 40 milionů pro klíčové vodojemy

### Vodojemy Puntík a Salaš, které jsou zásadní pro zásobování Nového Jičína, procházejí komplexní sanací.

Město Nový Jičín je zásobováno pitnou vodou z Ostravského oblastního vodovodu. Voda z Úpravny Nová Ves zdrojově pochází z údolní nádrže Šance a je přivedena gravitačně do vodojemů Skalky, odkud je čerpána do vodojemu Salaš. Z něho je zásobován Šenov, Kunín, část nejvýše položené zástavby Nového Jičína (například také nemocnice) s následným přivedením vody do zásobovacího systému obcí Starý Jičín, Jičína a Janovice. Druhým zdrojem pitné vody je přiváděč Podhradí – Děrné – Stráž, kde zdrojově voda pochází z nádrže Kružberk. Vodojemy Puntík a Salaš, které jsou zásadní pro zásobování města pitnou vodou, aktuálně procházejí významnou modernizací, aby jejich stavební stav a technologická úroveň odpovídaly parametřům moderních vodárenských objektů.

### Sanace Salaše

Vodojem Salaš má dvě komory o objemu 1 500 m<sup>3</sup> pro každou z nich. Byl postaven na počátku 80. let uplynulého století. Ke komplexní sanaci společnost SmVaK Ostrava přistupuje s ohledem na nevyhovující stavebně-technický stav objektu. „Provedli jsme ve spolupráci s Fakultou stavební VŠB-TU Ostrava podrobnou diagnostiku železobetonové konstrukce akumuláčních nádrží a s ohledem na výsledky byla navržena celková sanace objektu,“ říká ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř.

Dojde k výměně stávající elektroinstalace v podobě nového rozvaděče a kabelových tras nebo telemetrie. Nové bude také trubní nerezové vystrojení vodojemu nebo střešní souvrství nad akumuláčními komorami včetně obnovy násypů a zajištění svahu gabionovou stěnou. Opravena bude hydroizolace armaturní komory a provedeno bude zateplení fasády, která získá nové zámečnické a klempířské prvky. Zazděna bude část oken, část bude vyměněna, zmenší se

vstupní vrata do objektu. Akumulační nádrže projdou komplexní sanací stěn, stropů i podlah, nové bude také odvětrávání. V areálu bude vybudována nová zpevněná plocha a příjezdová komunikace pro snazší příjezd provozních vozidel a jednodušší přístup k vodojemu. Celkové náklady přesáhnou 24 milionů korun.

### Vodojem Putník

„Sanací projde také vodojem Puntík, který zásobuje Nový Jičín taktéž vodou z Úpravny vody Nová Ves. Tento zemní vodojem má kapacitu 2 500 m<sup>3</sup> a s ohledem na doporučení na základě provedené podrobné diagnostiky železobetonové konstrukce akumuláční nádrže i armaturní komory jsme se rozhodli řešit stávající stav komplexní modernizací,“ říká ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř.

Opravena bude hydroizolace armaturní komory, okapový chodník a odvodňovací skluzy včetně doplnění drenáží okolo objektu, vyměněny budou vstupní dveře a luxfery za okna menšího rozměru s mřížemi.

Nová bude také provětrávaná fasáda s keramickým obkladem. Pokryta bude zelení. Vyměněny budou klempířské a zámečnické prvky na fasádě a střeše, jejíž hydroizolace bude také opravena. Odstraněna bude rampa před vchodem a vybudováno nové schodiště do objektu. Komplexní sanací projdou také armaturní a akumuláční komora.

Vyměněno bude stávající trubní vystrojení za vystrojení z nerez oceli, dále rozvaděč, kabelové trasy a hromosvod. Pro příjezd k objektu bude vybudována příjezdová komunikace a na ni navazující manipulační plocha. Celkové náklady přesáhnou 16 milionů korun.

Obě stavby jsou ve svém průběhu koordinovány tak, aby bylo zajištěno spolehlivé a bezproblémové zásobování odběratelů kvalitní pitnou vodou. Zahájeny byly v druhé polovině loňského roku a dokončeny by měly být do konce roku letošního.



# Historie zásobování Nového Jičína pitnou vodou



## Nový Jičín je v současnosti zásobován pitnou vodou ze dvou zdrojů – z údolní nádrže Šance a kaskády přehrad Slezská Harta a Kružberk. Nebylo tak tomu ale vždycky.

První vodovod byl ve městě vybudován již v roce 1892 a voda do města směřovala z lesních pramenů u řeky Odry prostřednictvím čerpací stanice z osm kilometrů vzdálených Bernartic nad Odrou. Stavební práce byly zahájeny 5. dubna 1892, první voda do vodojemu přitekla 6. října téhož roku. Při uvedení vodovodu do provozu na něj bylo napojeno 555 domů z celkových 928. Do konce roku to bylo již 623 domů (z toho 20 veřejných budov a 31 továren). Čtyři vodovodní přípojky směřovaly do Šenova.

### Výročí se blíží

Veřejný vodovod v Novém Jičíně, který byl zkolaudován 8. listopadu 1892, byl největší městskou stavbou daného období. Vodojem Skalky s kapacitou 1 000 metrů krychlových vody nad městem ve Svojsíkově aleji je nadále funkční a zásobuje především horní část města, ale také jeho historické centrum včetně náměstí. K historickému vodojemu v areálu přibýly postupně ještě dva vodojemy, jeden s celkovou kapacitou 3 000 kubíků, jeden s objemem 1 000 kubíků.

„Stavba je původní, trubní a armaturní vstrojení vodojemu bylo vyměněno. Změnil se také zdroj vody. Původní zdroje a čerpací stanice v Bernarticích jsou v současnosti odstaveny. Projekt počítal s výrobou 1 600 kubíků vody denně, což znamená 18,5 litru vody za sekundu. Potrubí z Bernartic do Nového Jičína bylo vedeno především v cestách, aby byla usnadněna jeho kontrola a případná výměna. Délka potrubí až k vodojemu činila 8 127 metrů,“ říká vedoucí provozu vodovodních sítí v Novém Jičíně SmVaK Ostrava Miroslav Křivák.

První pokus o stavbu vodovodu v Novém Jičíně skončil v roce 1884 neúspěšně. S rozvojem průmyslu sílil tlak na vybudování veřejného vodovodu, který zajistí dostatek vody pro výrobní závody. Problémy

se zásobováním nezávadnou vodou měly také negativní dopad na zdravotní stav obyvatel ve městě a zvýšenou úmrtnost. V září roku 1886 vznikla komise pro řešení otázky zásobování města pitnou vodou. Jako nejvhodnější zdroj pro jímání vody byly komisí určeny Bernartice nad Odrou. Komise doporučila v září 1887 zástupcům města, aby zadala realizaci projektu na výstavbu vodovodu a rozpočet výstavby. Teplická firma Rumpel a Niklas projekt odevzdala v listopadu 1891 a na jeho základě se přistoupilo k práci.

Vodojem Skalky byl vybudován jako vodojem za spotřebišťem. Zásobování tak mohlo probíhat ze dvou míst, jak z čerpací stanice, tak z vodojemu. Vodojem je dvoukomorový s možností samostatného provozování jednotlivých komor. Rozvodná síť v Novém Jičíně byla vybudována jako okružová, u začínající zástavby bylo vybudováno několik větvených řadů. Dbalo se na to, aby zvolené dimenze umožňovaly další rozvoj města. Síť byla rozdělena tak, aby v případě poruchy bylo možné odstavit co nejkratší úsek. Hydranty od sebe nebyly vzdáleny více než 100 metrů.



# Voda z hor vyrábí čistou elektřinu



**4,923 GWh elektřiny vyrobilo v roce 2021 sedm malých vodních elektráren v areálech centrálních úpravny vody a významných vodojemů Ostravského oblastního vodovodu.**

Během několikaleté modernizace strojně-technologického zařízení Úpravy vody Nová Ves za zhruba 130 milionů korun došlo také k výměně malé vodní elektrárny za efektivnější a výkonnější zařízení. Díky tomu překročila vlastní výroba elektřiny v zařízení umístěném na přítoku surové vody z údolní nádrže Šance spotřebu o 18 %. Druhá největší úprava vody v Beskydech ve Vyšních Lhotách na Frýdecko-Místecku vyrobila v malé vodní elektrárně dvakrát více elektrické energie, než spotřebovala na provoz. Výroba elektřiny v zařízení umístěném v největší úpravně vody SmVaK Ostrava v Podhradí u Vítkova přesáhla o 7 % spotřebu nezbytnou pro úpravu pitné vody zdrojově přitékající z nádrže Kružberk.

## Nové zařízení na Nové Vsi

Během modernizace Úpravy vody Nová Ves, která byla dokončena na podzim loňského roku, a jednotlivé celky postupně najely do ostřejšího provozu, byla také nahrazena původní malá vodní elektrárna s dvěma generátory o výkonu 200 kW za jednu průtokovou turbínu s generátorem s výkonem 465 kW. V porovnání roku 2019, kdy k výměně došlo, a loňského roku se výroba v malé vodní elektrárně zvý-

šila téměř dva a půl násobně na 1,885 GWh. Největší úprava vody v moravskoslezském regionu v Podhradí u Vítkova zásobující pitnou vodou více než půl milionu obyvatel Moravskoslezského a Olomouckého kraje loni vyrobila v malé vodní elektrárně celkově 1,55 GWh elektřiny, což představuje mírný meziroční nárůst. Úprava vody ve Vyšních Lhotách na Frýdecko-Místecku vyrobila více než dvojnásobek své roční spotřeby elektrické energie (594 MWh).

Malé vodní elektrárny jsou budovány v provozech úpravny vody na přiváděcích surové vody z údolních nádrží. Efektivní provoz je zajištěn díky stálému průtoku a dostatečnému spádu přiváděné vody. Zařízení s menším výkonem jsou instalována na přiváděcích pitné vody s vhodnými parametry. Vyrobena elektřina se primárně spotřebovává přímo v místě výroby, přebytky jsou dodávány do sítě.

Tři malé vodní elektrárny SmVaK Ostrava se nacházejí v areálech úpravny pitné vody, čtyři jsou instalovány u významných vodojemů. Elektřinu z bioplynu vyrábí spolu s teplem také dvanáct kogeneračních jednotek v osmi největších čistírnách odpadních vod.

*„První malou vodní elektrárnu jsme instalovali u přítoku surové vody z Šance do úpravy vody v Nové Vsi nad Frýdlantem nad Ostravicí v roce 1993. A právě zde jsme spustili nové zařízení v polovině listopadu roku 2019, když jsme nahradili to, které po více než pětadvaceti letech spolehlivého provozu dosloužilo, efektivnějším a výkonnějším typem. Máme zde nyní nejvýkonnější a nejmodernější zařízení z našich provozů,“* říká ředitel Ostravského oblastního vodovodu Jiří Komínek.

Malé vodní elektrárny umístěné v areálech vodojemů ve Frýdku-Místku, Zelinkovicích, Bílově a Ostravě-Krásném Poli vyrobí násobně více elektřiny, než se v daných lokalitách spotřebuje (15x, 7x, 6x a 2x).

## Kogenerační jednotky

Dvanáct kogeneračních jednotek v čistírnách, které využívají bioplyn z kalů, v loňském roce vyrobilo kromě tepla využívaného pro vytápění prostor v daných lokalitách celkem 5,1 GWh elektřiny, což představuje meziroční nárůst o 400 MWh.

Například zařízení v opavské čistírně dokázalo vyrobit více než 84 % elektřiny v lokalitě spotřebované, což je v republikovém porovnání vynikající výsledek. Čistírna odpadních vod v Havířově byla v tomto ohledu soběstačná téměř z poloviny, ta karvinská ze 44 % a provoz ve Frýdku-Místku z více než třetiny.

*„Provoz malých vodních elektráren má ekologický i ekonomický smysl. Energie vyrobená z vody nemá oproti elektrárnám na pevná paliva negativní dopady na životní prostředí, tedy především na ovzduší z hlediska vypouštěných emisí. Šetříme také finanční prostředky, protože nemusíme elektřinu nakupovat, v některých případech ji naopak do sítě dodáváme,“* říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

## Konference s účastí SmVaK Ostrava

První květnové úterý proběhla v Praze v dejvickém hotelu DAP konference Vodárenská infrastruktura a její financování. Akce se účastnily desítky zástupců vodárenských společností, ale také zástupci veřejných institucí a oborových organizací.

Například náměstek MŽPO ČR Jan Kříž popisoval ve svém příspěvku aktuální stav dotačního financování vodárenské infrastruktury a výhled od dalšího programového období. Zástupkyně Státního fondu

životního prostředí ČR Gabriela Baštářová hovořila o udržitelnosti a obnově vodárenské infrastruktury v dalším programovém období Operačního programu Životní prostředí. Želmíra Macková z ministerstva zemědělství si připravila příspěvek o využití benchmarkingu jako nástroje pro regulaci vodárenského oboru a zmínila, jakým způsobem mohou být tato data užitečná pro samotné vodárenské společnosti. Zástupkyně ministerstva financí pak hovořila o podmínkách cenové regulace a nových postupech v cenotvorbě v souvislosti s nově zavedeným pětiletým regulačním rámcem.

## Unikátní model

SmVaK Ostrava na akci reprezentoval generální ředitel Anatol Pšenička s přednáškou *Investiční strategie pro vodárenskou infrastrukturu v Moravskoslezském kraji*. Upozornil na specifickou pozici společnosti v českém vodárenství, kdy je největším subjektem, který infrastrukturu nejen provozuje, ale zároveň z dominantní většiny také vlastní. To ve svém důsledku vede mimo jiné k tomu, že společnost není příjemcem dotací z národních ani evropských zdrojů, jimiž by mohla financovat své investice, rozvoj nebo obnovu. Veškeré prostředky musí být vybrány ve vodném a stočném. Přesto se dlouhodobě daří držet ceny pod celorepublikovým průměrem, ačkoliv investice dlouhodobě každoročně rostou.

Pšenička upozornil také na to, že zpřísňující se evropská a národní legislativa v řadě případů zvyšuje investiční náklady, čímž do značné míry snižuje možnosti rozvoje a obnovy infrastruktury v jiných částech systému, kde by to potenciálně mohlo být potřebnější. Zároveň hovořil o rozkolísaném dění na stavebním trhu v souvislosti s několikaletou pandemií onemocnění COVID-19, problémy s logistikou materiálů a zařízení z mimoevropských regionů, nedostatkem pracovní síly a v posledních dvou měsících také válkou na Ukrajině.

SmVaK Ostrava v letošním roce v plánu investovat 753 milionů korun a do oprav alokovat 290 milionů. Do infrastruktury tak bude směřovat zhruba 1,05 miliardy korun. V období 2000-2021 společnost investovala 11,2 miliardy korun, další miliardy směřovaly do oprav.

## Ostravský oblastní vodovod

Pšenička hovořil také o potenciálu Ostravského oblastního vodovo-

du jako páteřního systému pro výrobu a distribuci pitné vody v moravskoslezském regionu. Jeho strategický význam je v době, kdy se mluví v důsledku klimatických změn a delších suchých období o důležitosti propojování regionálních vodárenských soustav a vytváření nadregionálních systémů, nepřehlédnutelný. Vykazuje totiž volnou kapacitu jak na straně zdrojů, tak úpraven nebo distribučního systému. Ostatně tyto úvahy, které prověřoval na základě zadání ministerstva zemědělství v minulých letech státní podnik Povodí Odry, nejsou nijak nové. O propojení povodí Moravy a Odry pro zajištění dostatečné kapacity spolehlivých dodávek pitné vody pro střední Moravu se diskutovalo již v 70. a 80. letech minulého století.

Aktuální situace je taková, že v kaskádě Slezská Harta – Kružberk s kapacitou přesahující 200 milionů kubiků surové vody, je dostatek volného objemu pro navýšení výroby v Úpravě vody Podhradí. Ta má aktuálně také volnou kapacitu přesahující v průměru 1 000 litrů za sekundu. V přivaděči Ostravského oblastního vodovodu směrem z Podhradí k Hranicím je aktuálně volných zhruba 150 litrů za sekundu, protože jeho kapacita pro zásobování Přerovska není dostatečně využívána.

Pro další navýšení potenciálních odběrů by byly logicky nezbytné investice do přivaděče, čerpací stanice a vrcholového vodojemu. Toto strategické rozhodnutí by ale muselo být učiněno za podpory státu, krajů, municipalit a vodohospodářských společností. Současné podmínky dotačních programů neumožňují SmVaK Ostrava o podporu žádat, ačkoliv projekty k propojování vodárenských systémů v jiných částech země s veřejnou podporou byly v uplynulých obdobích zahájeny.

# Legislativní okénko: Změna v účtování srážkových vod

**Byla novelizována vyhláška č. 428/2001 Sb., která provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu, což je jeden ze dvou hlavních právních předpisů (tím druhým je zákon č. 254/2001 Sb., o vodách), se kterým se vodárenská společnost v praxi každý den setkává.**

Oblast, o které tento článek informuje, se týká platby za odvádění srážkových vod kanalizací, kdy s účinností od 1. 1. 2022 došlo ke změně platné právní úpravy. Odvádění srážkových vod kanalizací je ve smyslu zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu v platném znění, zpoplatněnou službou.

Ve smyslu § 20 odst. 6, citovaného zákona se tato povinnost nevztahuje na plochy dálnic, silnic, místních komunikací a účelových komunikací veřejně přístupných, plochy drah celostátních a regionálních včetně pevných zařízení potřebných pro přímé zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy s výjimkou staveb, pozemků nebo jejich částí využívaných pro služby, které nesouvisí s činností provozovatele dráhy nebo drážní dopravy, zoologické zahrady, veřejná a neveřejná pohřebiště a plochy nemovitostí určených k trvalému bydlení a na domácnosti.

Způsob určení množství odváděných srážkových vod z pozemku nebo stavby, pokud není toto množství měřeno (§ 19 odst. 5 zákona č. 274/2001 Sb.), je určen v § 19 odst. 6 citovaného zákona odkazem na prováděcí právní předpis. Tím je právě vyhláška č. 428/2001 Sb.

Novelou z loňského roku, vydanou ve Sbírce zákonů ČR pod číslem 244, došlo mimo jiné ke změně v Příloze č. 16 k vyhlášce č. 428/2001 Sb., ve které je uveden Vzorec pro výpočet množství srážkových vod odváděných do kanalizace.

Do 31. 12. 2021 se výměra plochy, ze které jsou odváděny srážkové vody do kanalizace, násobila tzv. dlouhodobým srážkovým normálem. Ten se zjišťoval u Českého hydrometeorologického ústavu pro

jednotlivé zájmové oblasti jako průměr ročního úhrnu srážek za roky 1961 až 1990.

S účinností od 1. 1. 2022 se jedná o průměr za období 1991–2020, kdy takto stanovený dlouhodobý srážkový normál bude použit od 1. 1. 2022 až do 31. 12. 2051.

Dodavatel, tedy společnost SmVaK Ostrava, je povinná této zákonné úpravě vyhovět a s účinností od 1. 1. 2022 tento nový srážkový úhrn pro výpočet množství odváděných srážkových vod používat. Na tuto skutečnost byli odběratelé, kterých se platba za odvádění srážkových vod kanalizací týká, průběžně upozorněni textem na fakturách, informací na internetových stránkách [www.smvak.cz](http://www.smvak.cz) a při aktualizaci smluvních vztahů.

V této souvislosti jsou odběratelé rovněž informováni o tom, že zákonodárce v oblasti účtování srážkových vod připravil ještě jednu změnu, a to s účinností k 1. 7. 2022, kdy dojde ke změně v kategorizaci druhů ploch, ze kterých jsou srážkové vody odváděny.

V současné době a až do 30. 6. 2022 se plochy pro účely odvádění srážkových vod kanalizací dělí do tří skupin podle své propustnosti – Plocha A, B a C. Podle této kategorizace je zákonodárcem přiřazen tzv. odtokový součinitel (0,9, 0,4 a 0,05).

S účinností k 1. 7. 2022 zákonodárce provedl další zpřesnění v kategorizaci ploch, a to v souvislosti s tzv. zelenými nebo vegetačními střechami ve vztahu k mocnosti souvrství a zadržování či propouštění srážek. Tím došlo k nárůstu kategorizace ploch o další druhy (Plochy A, B, C, D, E a F) a rovněž i k nárůstu odtokových součinitelů co do jejich množství a kategorizace.

V této souvislosti tedy u odběratelů s tzv. vegetačními střechami dojde na základě projektové dokumentace střech a na základě ověřených údajů následně k úpravě smluvního vztahu tak, aby odpovídal platné legislativě.



## Povodí Odry dokončilo osm významných staveb

Rok 2021 byl pro vodohospodáře z povodí Odry stavebně úspěšný. Do konce minulého roku se podařilo dokončit osm velkých staveb a na investiční akce bylo vynaloženo více než 247 milionů korun.

Nejvýznamnější jsou protipovodňová opatření na řece Opavě v Holasovicích, Branicích na polském území pod Krnovem a v prostoru jezu Kunov. Také byla dokončena rekonstrukce jezu v Jablunkově na bystrině Lomná. U protipovodňových opatření a migrační propustnosti toků byla odstraněna poslední migrační překážka na řece Mohelnici v Beskydech. V roce 2022 plánuje státní Povodí Odry investice zhruba 230 milionů korun.

Finanční prostředky na výše uvedené stavby jsou hrazeny jednak z dotačních programů ministerstva zemědělství a ministerstva životního prostředí, ale také z vlastních zdrojů Povodí Odry.

Kromě stavebně ukončených akcí budou letos vodohospodáři pokračovat například v rekonstrukci vodního díla Morávka, levobřežní hráze na Ostravici v Paskově a dokončí úpravy Vidnavky v Kobylé nad Vidnavkou. Na bystrině Bělá v Bělé pod Pradědem bude pokračovat odstraňování povodňových škod z roku 2021.

„V roce 2022 budeme pokračovat ve stavebních akcích zaměřených na podporu prevence před povodněmi, podporu opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích a také v rámci revitalizace vod-

ních toků. Mezi významné akce řadíme například pokračování rekonstrukce vodního díla Morávka v Beskydech za účelem posílení jeho bezpečnosti. Dokončení je plánováno na rok 2023 s náklady ve výši necelých 150 milionů korun,“ informoval generální ředitel Povodí Odry Jiří Tkáč. Zároveň dodal „V letošním roce také plánujeme zahájení výstavby ochranné hráze na Odře a Orlovské stružce, Bohumín-Pudlov s plánovanými celkovými náklady 370 milionů nebo zvýšení ochrany Českého Těšína za 25 milionů korun. Tyto stavby budou probíhat až do roku 2025.“

Zahájí se revitalizace toku Opusta za šest milionů korun a plánuje se také úprava Ondřejnice v délce dva a půl kilometru za zhruba 32,5 milionu.

„Z programu Revitalizace Moravskoslezského kraje bude zahájeno odstranění staré důlní zátěže na řece Lučině přes centrum Ostravy. A nelze také opomenout aspekt bezpečnosti vodních děl, kdy po probíhající stavební akci u nádrže Morávka připravujeme posílení bezpečnosti Vodního díla Baška na Baštici nebo rekonstrukci další části Žermanického přivaděče,“ doplnil technický ředitel Břetislav Tureček.

U drobných vodních toků jsou vodohospodáři před dokončením přípravy zvýšení protipovodňové ochrany Polanky nad Odrou, kterou protéká Polančice.

## Štěrkonosné toky udržují přírodě blízkým způsobem

Štěrkonosné toky vyžadují zvláštní údržbu štěrkových a hlinitoštěrkových lavic v průtočných profilech koryt řek. Vodohospodáři usilují o to, aby provozní zásahy, kterými musí zabezpečit průtočnost toků, byly co nejšetrnější k životnímu prostředí.

Za posledních pět let provedlo Povodí Odry údržbu štěrkových lavic ve 29 profilech štěrkonosných toků Ostravice, Olše, Morávky a dalších o celkovém objemu 55 tisíc metrů krychlových štěrků za více než 18 milionů korun.

„Po průchodu velké vody se v říčním korytě vytvářejí štěrkové náplavy, a to převážně na obdobných místech. Povodňové průtoky následně tento více či méně rovnovážný stav periodicky nepravidelně narušují. Vzniká tak fenomén štěrkových lavic, kdy na jedné straně velké průtoky nánosy odstraňují a posouvají dále po toku, na straně druhé dochází k kulminaci na sestupné povodňové vlně k jejich usazování a opětovnému vytváření nových nánosů. Takto nově vytvořené sterilní biotopy z usazených sedimentů prospívají některým chráněným druhům rostlin a vzácným druhům dřevin z rodu vrb, jako jsou vrba šedá a lýkocová,“ vysvětlil technický ředitel Povodí Odry Břetislav Tureček a dodal: „Po určitě době nastává ekologicky významné období přirozeného vývoje, kdy lavice postupně přirozeně zarůstají bylinnou vegetací a dřevinami z náletu (vzduchem roznášených semen stromů a keřů). Tento stav je nepříznivý jak z důvodu snížené kapacity průtočného profilu toku, tak z důvodu, že dřevinný nálet svými kořeny brání posunu a pohybu štěrkových lavic. Výrazně snižuje stupeň protipovodňové ochrany. V případě uvolnění dřevin za povodně se navíc mohou vytvářet nahodilé zátařasy, a tak rovněž ohrožovat ochranu okolí řek před povodněmi.“

Na Olši a na Ostravici v nezastavěných částech měst a obcí bývají takto ponechané podél břehů asi třímetrové vegetační pásy neupravených štěrkových lavic včetně náletových dřevin, které jsou pravidelně udržované zmlazováním po dosažení výšky asi šesti metrů. Na Olši se periodicky vždy po třech až čtyřech letech střídavě po úsecích na levé a pravé straně provádí plošné zmlazování vrbových porostů. Řízky z vrb, které snadno zakořeňují, se používají k doplňová-

ní břehových porostů a od roku 2019 se započalo v některých lokalitách i s výsadbou řízků vzácnějších druhů vrb lýkocové a šedé. Asi polovina štěrkových nánosů je rozhrnuta a ponechána v korytě, zbývající objem odtěžených sedimentů je odvezen k dalšímu využití pro úpravy toků.

### Co je povodňování?

Jinou formou údržby štěrkových lavic je tzv. povodňování, kdy na základě predikce průtoků a přehledu o povodňových stavech v povodí je možno přistoupit na sestupné povodňové větvi k posílení povodňových průtoků zvýšeným odtokem z nádrže, který zajistí posunutí štěrkových lavic a jejich přirozený vývoj a uvedení do inertního stavu. Tento specifický způsob údržby se provádí zejména v povodí Morávky ve prospěch národní přírodní památky, tzv. Skalické Morávky, prostřednictvím údolní nádrže Morávka.

„Tyto úpravy štěrkových lavic přírodě blízkým způsobem řeší jak požadavek na ochranu proti povodním a zachování současného stupně povodňové ochrany („nezarůstání lavice umožňuje její pohyb, který je zohledněn v hydraulických výpočtech pomocí tzv. makrodrsnoty), tak ponechává podstatnou část štěrkové lavice v toku v inertním stavu jako významný biotop a základní prvek ekologické stability štěrkonosných toků karpatského typu,“ uzavřel Břetislav Tureček.

Koryta vodních toků jsou ze zákona významným krajinným prvkem, některé úseky vodních toků patří do Evropsky významných lokalit chráněných území NATURA 2000, které se vyhledávají k ochraně přírodních stanovišť volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.



**V programu Plaveme v tom spolu! pro zaměstnance, kteří jsou aktivní v neziskovém sektoru, rozdělila vodárenská společnost 250 000 korun mezi 18 užitečných, potřebných a zajímavých projektů.**

K více než 110 projektům neziskových organizací, v nichž působí zaměstnanci SmVaK Ostrava, podpořeným v uplynulých šesti letech, se přidá v roce 2022 dalších 18. Vodárenská společnost potvrzuje, že si váží zaměstnanců, kteří se ve volném čase a obvykle bez nároku na odměnu věnují obecně prospěšným aktivitám. Uvědomuje si, že si tito lidé zaslouží podporu. Proto již po sedmé rozdělila příspěvky v grantovém programu Plaveme v tom spolu!

### Z mála velké věci

*„Program lze shrnout do jednoduchého motta – Z malých kapek dobrých nápadů vzniká moře užitečných, potřebných a zábavných věcí. Jsem rád, že naše zaměstnance v uplynulých letech neodradila od jejich zapojení v neziskovém sektoru pandemická situace. Ta samozřejmě možnost realizace řady akcí komplikovala a některé z nich musely být přepracovány do podoby odpovídající nové covidové realitě.*

*Přijali jsme letos opět řadu projektů, které chtějí pomáhat v nejrůznějších oblastech života v našem regionu a zvyšovat jeho kvalitu. Ať již jde o oblast zdravotní, sociální, environmentální nebo společensko-sportovní. Z šestileté zkušenosti víme, že i zdánlivě malý příspěvek může pomoci ke startu a realizaci výrazně většího projektu, a tím se při našem rozhodování také řídíme.*

*A vážím si toho, že naši zaměstnanci se v této oblasti v uplynulých dvou letech nevzdali a zůstávají aktivní a motivovaní. Hovořit o dobrých věcech dokáže prakticky každý, ale doopravdy konat už jen menšina z nás. Na to jsem u svých kolegů hrdý,” říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.*

## Plaveme v tom spolu! v roce 2022

Ten zároveň vyjádřil přesvědčení, že letošní rok bude v tomto ohledu předvídatelnější a díky vyšší proočkovánosti populace a mírnějším dopadům varianty omikron se pandemická opatření postupně zruší. „Nicméně je třeba být obezřetný, protože současná situace je i přes klesající trend počtu pozitivně testovaných lidí v naší zemi nadále křehká. Neměli bychom s příchodem jara zapomenout na to, jak přísnými opatřeními jsme v uplynulých dvou letech procházeli,” dodává Pšenička.

### Kdo byl podpořen?

Zaměstnanci SmVaK Ostrava podávali žádosti od 10. do 31. ledna. V polovině února bylo po projednání doručených projektů v komisi oznámeno, které organizace podporu získají. Zaměstnanci v roce 2022 předložili 20 projektů s celkovými rozpočty v úhrnné výši 1 845 308 korun. Požadovaná výše podpory činila 429 100 korun. Komise doporučila pomoc 18 projektům v celkové výši 250 000 korun.

Pomoc získaly například Klub bechtěreviků ČR, spolek ITY ze Starého Jičína pomáhající rodinám s dětmi s autismem nebo frýdecko-místecká ADRA na činnost charitativních obchodů. Podpořeny byly také aktivity dobrovolných hasičů v Bohumíně – Kopytově nebo Petřvaldu u Nového Jičína. Technické vybavení si díky programu budou moci koupit také sportovní a záchranářští kynologové. Podpořeny byly opět letní tábory českotěšínského Klubu mladých Filadelfia. Příspěvek získal také Radioklub Frýdek-Místek, který prostředky použije na obnovu vysílacích technologií.

Nové sportovní vybavení si také s příspěvím vodárenského grantu budou moci pořídit mladí fotbalisté z FK Darkovičky, stolní tenisté z KST Slezan Opava, horolezci z Horského klubu Frýdek-Místek, badmintonisté z TJ Sokol Klimkovice nebo dětské mažoretky z havířovského NatEli Dance.

Za dobu existence programu bylo mezi neziskové organizace rozděleno zhruba jeden a půl milionu korun. Zrealizovány byly projekty za téměř 15 milionů korun.



## Vodaři pomáhají Klubu bechtěreviků

Již podruhé se stal příjemce podpory v programu pro motivované zaměstnance Plaveme v tom spolu! v roce 2022 Klub bechtěreviků ČR.

Zasloužil se o to Stanislav Taťoun, který ve vodárenské společnosti působí jako vedoucí IT oddělení. Jím podaný projekt s názvem *Chci se dívat lidem do očí* si klade za cíl prevencí a pravidelným pohybovým a rehabilitačním cvičením udržovat hybnost bechtěreviků, čímž je zajištěna jejich práceschopnost a schopnost postarat se o sebe samotné. Právě ti, kteří tyto aktivity zanedbávají, upadají velice často v důsledku rychle se zhoršujícího zdravotního stavu do společenské izolace, rezignují na aktivní a plnohodnotný život. Cílem je tedy koncentrovat se na činnosti, které zlepšují kvalitu života bechtěrevických pacientů.

Cílovou skupinou je téměř stovka členů klubu v moravskoslezském regionu, kteří touto nemocí trpí a účastní se pravidelných rekondičních pobytů a aktivit. K tomu je třeba podotknout, že Bechtěrevovou chorobou podle statistik trpí necelé procento populace, což by v případě Moravskoslezského kraje představovalo více než 10 tisíc lidí.

## Otužilec s dobrým srdcem mezi vodaři

Boris Konečný z Úpravny vody Vyšší Lhoty vyslyšel výzvu vodárenské společnosti, která se na konci loňského roku stala partnerem projektu *Nebud' srab! Namoč se pro ranou péči!* spolku Raná péče.

Projevil otužileckého, a především dobro konajícího ducha a projekt podpořil částkou 300 korun, což korunoval naprosto v souladu s nastavenou strategií vykoupením v mrazivé Ostravici ve Frýdku-Místku na konci ledna. Zároveň své kolegy vyzval k aktivní podpoře projektu. Borisovi přejeme pevné zdraví, smekáme před jeho výkonem, a vyjadřujeme uznání za to, že neváhal a pomohl dobré věci!

Projekt *Nebud' srab! Namoč se pro ranou péči* organizuje Společnost pro ranou péči, která pomáhá rodinám s dětmi s postižením. Rodiče se v těchto situacích, doslova bez přípravy hození do studené vody, musí okamžitě naučit v nich plavat.

Cílem kampaně bylo dle organizace získat finanční prostředky na podporu rodin s dětmi s postižením a na službu rané péče, která těmto rodinám pomáhá. „Zároveň se každý, kdo se zapojí, může symbolicky namočit do studené vody a vyjádřit tak rodinám podporu. Kampaň není jen pro kované otužilce, namočit se lidé mohou i tak, že si dají studenou sprchu, smočí nohu v potoce, ponoří ji do lavoru. Své namočení mohou natočit či vyfotografovat, na stránkách kampaně a na sociálních sítích jejich záběry rádi zveřejníme. Foto či video ale není podmínkou. Každý také může vyzvat k ponoru své přátelé, kolegy, známé,“ uvedla ve své zprávě organizace.

„Kampaní jsme chtěli upozornit na to, jak náročné je pečovat o dítě s postižením. Rodiče i děti z těchto rodin nejsou žádní srabi. Je to drsně řečeno, ale odpovídá to skutečnosti. Během krátkého času se rodiče dětí s postižením musí naučit mnoho věcí, musí překonávat bezpočet překážek, denně prokazují neobyčejné odhodlání, vytrvalost, odvahu. Už od začátku musí s dítětem cvičit, rehabilitovat, stimulovat jeho smysly, jezdit po vyšetřeních, pobývat v nemocnicích, vyřizují na úřadech. Je to velmi vyčerpávající. Naštěstí na celou situaci nemusejí být sami, pomáhá jim právě služba rané péče,“ popsala situaci rodin dětí s postižením ředitelka ostravské pobočky Společnosti pro ranou péči Vladimíra Salvetová.

## Pomoc pro ADRU

Ačkoliv pandemie onemocnění covid-19 s koncem zimy postupně ustoupila díky vyšší proočkovánosti obyvatel v zemi a variantě omikron, která je sice nakažlivější než ty předchozí, ale její průběh obvykle nebývá tak závažný a neplnily se v důsledku toho s takovou intenzitou nemocnice a nezahlcoval zdravotní systém, přesto byla situace i na jaře křehká.

Je nezbytné zůstat obezřetný z hlediska dodržování protiepidemiologických pravidel. V důsledku toho se společnost SmVaK Ostrava rozhodla darovat 200 antigenních testů Dobrovolnickému centru ADRA ve Frýdku-Místku. Dobrovolnické centrum propojuje ty, kteří chtějí pomáhat, s těmi, již tuto nemoc potřebují. Dobrovolníci pomáhají seniorům, lidem se zdravotním postižením nebo dětem a mládeži. Centrum ve Frýdku-Místku vzniklo již v roce 2001 a bylo prvním v naší zemi. Spolupracuje s domovy pro seniory, poskytovateli sociálních a zdravotních služeb a dalšími zařízeními. Dobrovolníci také pomáhají v domácnostech seniorů, nebo znevýhodněných dětí. ADRA také provozuje síť charitativních občudků a sociálních šatníků. „Pomocí pro naše dobrovolnické centrum si vážíme. Přijde nám vhod, protože ačkoliv se zdá, že pandemická situace se lepší, nadále je potřeba být při kontaktu s ohroženými skupinami obyvatel, mezi něž senioři jednoznačně patří, obezřetný,“ říká Květa Przywarová. Ta v organizaci ADRA aktivně působí jako dobrovolnice, zaměstnána je na technickém útvaru vodárenské společnosti.

## Vodaři a Trianon: Kreativita a cirkulární ekonomika v praxi

Zaměstnanci česko-těšínské organizace, která dává práci postiženým a lidem s pracovním omezením, a vodárenská společnost s ní dlouhodobě spolupracuje, si odvezli během modernizace stejné-technologického zařízení z největší úpravní vody v Beskydech v Nové Vsi nad Frýdlandem nad Ostravicí padesát let staré ovládací - řídicí pulty. Recyklovali z nich veškeré kabely a elektrozařízení a konstrukci využili jako nové pracovní stoly v dílně.

Původní pulty byly nahrazeny novými s nejmodernějšími ovládacími panely, ale ty původní tak díky kreativitě zaměstnanců česko-těšínské společnosti získaly nové uplatnění a budou užitečné i v dalším období. Jde o skvělý příklad recyklace a cirkulární ekonomiky z moravskoslezském regionu.



# Permoník uchvátí New York



Pěvecký sbor Permoník z Karviné, který loni oslavil 55. výročí od svého založení manželé Evou a Ivanem Šeinerovými vystoupil na konci března na čtyřdenní prestižní přehlídce Sound of Spring International Music Festival v New Yorku. A dosáhl zde fenomenálního úspěchu, když získal nejvyšší ocenění – zlatou medaili.

Společnost SmVaK Ostrava je dlouhodobým partnerem souboru, kterým během jeho existenci prošly stovky dětí a mladých lidí nejen z Karviné, ale celého moravskoslezského regionu.

Metu mnoha umělců, věhlasnou Carnegie Hall, soubor uchvátí svou interpretací lidových písní. „Ve chvíli, kdy stojíte v tak světoznámé koncertní síni, kde kupříkladu dirigoval Antonín Dvořák Novosvětskou, vše na vás padne. I my jsme dostáli tradici a vybrali si české, moravské a slezské písně v úpravách současných autorů, jako byli Bohuslav Martinů anebo Jan Vičar, který pro nás přímo skládá. Naši mladí zpěváci byli velice nadšení a porota jim udělila nejvyšší počet bodů – 98 ze 100 – což je obrovský úspěch,“ uvedl prezident Permoník Choir Karviná Petr Kazík.

Pětapadesátičlenný soubor vystupuje pod vedením sbormistryně Martiny Juríkové, doprovází ho známý saxonista z moravskoslezského regionu Michal Žáček. V New Yorku uspěl už v roce 2016, v uplynulých letech musel pozvání na festival opakovaně odmítnout především kvůli covidové pandemii.

Celý jedenáctidenní pobyt souboru v USA byl velmi nabitý také dalším programem, když se Permoník představil například v Bohemia National Hall nebo Madison Avenue Atrium.

„Je pro nás čest být jedním z partnerů podobné organizace, jakou je karvinský Permoník. A to nejen z toho důvodu, jakých úspěchů na naší a mezinárodní umělecké scéně dosahuje, ale především pro to, že rozvíjí talent a nadání dětí, vede je ke smysluplnému trávení volného času, upevňuje v nich píli a motivaci k často náročným a systematickým pracím. Působí vlastně již více než půl století jako prevence sociálně negativních jevů. A to je na Karvinsku spjatém několik století s náročnou prací v černouhelných dolech, kde nebyl život vždy z mnoha důvodů úplně jednoduchý, velmi důležité,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

## Hrdinové pečují o zdraví a kondici

Za účelem podpory zdraví a sportu připravila skupina Aqualia nový program s názvem *United Heroes* (Sjednocení hrdinové), jehož prostřednictvím je možné se zapojit do velkého množství různých aktivit zaměřených na sport a zdravý životní styl (fotbal, tenis, chůze, běh, apod.). Vše je navíc připraveno ve velmi zábavné a motivační podobě.

Kromě sledování vlastních individuálních výsledků je v programu připravena řada výzev, které pomohou zlepšit duševní i fyzickou pohodu a kondici zúčastněným. K dispozici jsou například články na podporu duševní pohody a společná diskuze, v nichž je možné sdílet

fotky a úspěchy z dosažených sportovních výkonů. Již nyní se do programu zapojilo za SmVaK Ostrava více než padesát zaměstnanců a se začínající vysvětlující kampaní, která přinese další důležité informace o projektu, se očekávají další.

Program se bude nadále rozvíjet a zdokonalovat, aby přilákal další hrdiny, jimž není lhostejná péče o vlastní zdraví, pohodu a kondici. Vše je velmi jednoduché, zájemci si stáhnou příslušnou aplikaci do svých chytrých telefonů, vytvoří si osobní účet, propojí ho se svými fitness náramkem/hodinkami a mohou začít. V případě, že chytré hodinky nevládnou, mohou své výkony zadávat do aplikace manuálně.

# Rozšířená porada vedení opět online

Stejně jako v uplynulém roce proběhla rozšířená porada vedení a středního managementu SmVaK Ostrava v důsledku epidemiologické situace online formou. Situace se sice v době jejího konání průběžně zlepšovala, nicméně příchod nakažlivější, i když méně nebezpečné varianty omikron, která neposílá tak často lidi do nemocnic na dýchací přístroje, byla nadále velmi křehká, nejistá a nestabilní.



## Rozšířená porada vedení



Ostrava, 8. 3. 2022

### Televizní studio

Velká zasedací místnost v sídle společnosti v Ostravě – Mariánských Horách se tak 8. března změnila v improvizované televizní studio kombinované s přednáškovou místností. Tentokrát s přenosem pomáhali kromě IT oddělení vodárenské společnosti také profesionálové z TV Polar. Díky výborné spolupráci všech zúčastněných stran proběhlo vysílání bez závažnějších technických problémů, i když v některých momentech se přenos vysílal do téměř 70 míst napříč celým regionem, kde SmVaK Ostrava působí. Všichni ředitelé a další zástupci vedení společnosti ve svých vystoupeních hodnotili uplynulý rok z hlediska jeho úspěchů, problémů a výzev k řešení. Stejně tak informovali o tom, co společnost čeká v roce následujícím.

### Cíle roku 2021 splněny

Generální ředitel Anatol Pšenička hovořil na začátku o tom, jakým způsobem se našemu společenství vypořádala s covidovou pandemií. Zmínil fakt, že každá krizová situace může zároveň přinést příležitost, jak urychlit pozitivní trendy, jako byly v případě SmVaK Ostrava rychlejší elektronizace, automatizace nebo efektivnější využívání času a zařízení. Nová situace umožňuje odhodit zažité stereotypy. Podle něj se společnosti v roce 2021 podařilo splnit všechny hlavní provozní, ekonomické, technické nebo personální cíle. Do majetku bylo v součtu oprav a investic alokováno také nejvíce prostředků v historii – více než jedna miliarda korun.

Pšenička zmínil také další oblasti, jako jsou implementace korporátního compliance programu, komplexní řešení problematiky bezpečnosti objektů, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, zákon o kybernetické bezpečnosti, účast v koncesních řízeních nebo nárůst objemu neregulované činnosti. Poprvé na tříleté období se podařilo uzavřít kolektivní smlouvu, velmi pozitivní výsledky přinesl na podzim také průzkum zákaznické spokojenosti.

### Co společnost čeká

Pro rok 2022 jsou plánovány ještě vyšší investice a opravy, kdy do vodárenského majetku bude směřovat 1,04 miliardy korun. Do standardního provozu by měly být implementovány nový zákaznický systém a systém DMS. Výzvy přinesou zvyšující se nároky na kybernetickou bezpečnost a obtížně odhaditelná situace na trhu s energiemi a pohonnými hmotami.

Ekonomická ředitelka Halina Studníčková hovořila o dosažených tržbách a ziskovosti v roce 2021. Zmínila také skutečnost, že pandemic-

ká situace vedla k výrazné elektronizaci kontaktu s odběrateli a řešení jejich požadavků.

Organizačně-správní ředitel Petr Šváb přinesl informace z personální oblasti, kdy na jednu stranu zůstává fluktuace ve společnosti na nízké úrovni, nicméně situace na trhu práce vede k problematickému obsazení některých specifických pozic především na středních mimo velká sídla.

### Bezpečnost na prvním místě

Technický ředitel Martin Veselý informoval o tom, že v roce 2021 bylo ve společnosti zaznamenáno osm pracovních úrazů, žádný z nich nevyžadoval hospitalizaci delší než pět dnů. Jako nástroje pro zvyšování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s cílem dosáhnout nulové úrazovosti zmínil nutnost věnovat této problematice každodenní pozornost, hlásit skoronehody, implementovat nástroje kultury prevence a pokračovat v programu pozitivní motivace.

Veselý také hovořil o oblasti investic a oprav, kde se budou prostředky v roce 2022 dále navyšovat. V segmentu energetiky byla zpracovaná koncepce jejího rozvoje do roku 2030, jejímž cílem je zvyšování podílu obnovitelných zdrojů, snižování energetické náročnosti a uhlíkové stopy. Otázkou samozřejmě zůstává, jak se projeví na naplňování plánů současná situace dominantně určovaná válkou na Ukrajině.

Pokračoval nárůst žádostí v oblasti vyjadřování – meziročně o 9 % na více než 39 tisíc žádostí, z nichž 45 % bylo vyřízeno automaticky. Část přednášky se zabývala komplexně situací v logistice a GIS.

## Poděkování

**Lidé umí ocenit fakt, když se setkají s tím, že ve společnosti SmVaK Ostrava pracují kvalifikovaní lidé, kteří řeší problémy zákazníků rychle, profesionálně a vstřícně. Následující email nám dělá radost.**

Dobrý den,

chtěl bych poděkovat všem Vaším pracovníkům, kteří se podíleli na vyřešení mého problému s pitnou vodou. Děkuji za vstřícnost a perfektní jednání vedoucích pracovníků. Velmi si vážím odbornosti pracovníků a koordinace prací celé skupiny, která prováděla práce na přepojení obou přípojek na vodovodní řád GGDN 250. Vladimír Z.

Vážený pane,

na základě Vašeho dotazu sdělujeme následující: Vzhledem k poruchám, které se na vodovodním potrubí GG DN 80 v blízkosti Vaší nemovitosti vyskytly v poslední době, jsme hledali nejvhodnější variantu z pohledu ekonomického a technického k řešení nevyhovujícího stavu. Jako nejvhodnější variantu jsme vybrali přepojení Vaší a sousední přípojky na vodovodní řád GGDN 250, který se nachází na opačné straně ulice K Hájků. Stávající potrubí DN 80 bude odstaveno. Pokud budou klimatické podmínky vyhovující, předpokládáme provedení prací do konce března. O termínu realizace Vás budeme předem informovat.

S pozdravem  
Ing. Milan Koníř  
ředitel vodovodů



# Hasiči cvičili na vodojemu ve Velké Polomi

Od 17. ledna do 22. ledna probíhal na dlouho nevyužívaném věžovém vodojemu ve Velké Polomi výcvik lezeckého družstva Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje.



Družstvo s celokrajskou působností sídlí v hasičské stanici v Ostravě-Porubě a kromě záchranných prací ve výškách a nad volnou hloubkou se specializuje na zásahy z paluby vrtulníku. Každou ze tří směn čekaly během týdne dva samostatné výcviky - jeden denní a jeden noční.

„Na třicetimetrovém vodojemu hasiči nacvičovali záchranu osob jak z vnější, tak z vnitřní části objektu, trénovali postupové jištění a slaňování s vybavením i bez něj. Mezi cvičené úkoly patřilo i vytahování osob protiváhou, spouštění s doprovodem lezce i samostatně a rovněž transport osob po zemi na delší vzdálenosti. Hasiči si vyzkoušeli zraněného připravit také na transport policejním vrtulníkem,“ vysvětlil Jakub Kozák z tiskového útvaru HZS MSK. K výcviku i zásahům používají ha-

siči speciální automobil Mercedes-Benz Sprinter s lezeckým vybavením, každý ze zasahujících má mezi svými osobními prostředky rovněž rozšířenou lezeckou výbavu.

„Jsme rádi, že jsme mohli při organizaci této akce vyjít hasičům vstříc. Při zajištění všech nezbytných bezpečnostních, majetkových a provozních náležitostí se podobným aktivitám u našich objektů nebráníme. Naopak si vážíme toho, že o cvičení v našich areálech jeví složky záchranného systému dlouhodobě zájem. Jen to potvrzuje fakt, že naše činnost, služby, ale i objekty a provozy jsou nedílnou součástí života v našem regionu. Že jsme v něm pevně ukotveni. Ostatně řadu sborů – nikoliv profesionálních, ale dobrovolných – hasičů v našem regionu dlouhodobě podporujeme. Například v našem programu pro zaměstnance působící ve volném čase v neziskovém sektoru Plaveme v tom spolu!“ hodnotí přístup vodárenské společnosti generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.



## Spolupráce s Trianonem úspěšně pokračuje

**Spolupráce mezi českotěšínským spolkem Trianon, který se zaměřuje na zaměstnávání lidí se zdravotním omezením, a SmVaK Ostrava úspěšně pokračuje.**

Organizaci byly v uplynulých letech předány k separaci a recyklaci nepotřebná a vyřazená zařízení z Úpravny vody Nová Ves, kde probíhala modernizace strojně-technologického zařízení a automatizovaného systému řízení, a vyřazené a nefunkční elektro zařízení z nevyužívané čerpací stanice ve Fulneku – Stachovicích, která byla zdemolována. Nyní Trianon získal třicet let staré nefunkční elektromotory, které se používaly na ovládání šoupátek umístěných na odtoku z reakčních nádrží Úpravny vody Podhradí. „Během výměny potrubí DN 1000 byly původní elektromotory nahrazeny novými armaturami s elektropohony. Celkem jsme vyřadili a poskytli Trianonu k separaci a recyklaci sedm elektropohonů o celkové hmotnosti 620 kilogramů,“ říká vedoucí Úpravny vody Podhradí Marek Bereiter. Menší elektropohony vážily 60 kilogramů, čtyři větší více než 100 kilogramů.

Trianon se dlouhodobě zabývá separací elektrozařízení, z nichž získává materiály, které se dají dále využít (měď a další typy kovů), u dále nevyužitelných částí zajišťuje jejich následnou ekologickou likvidaci. „Spolupráce se spolkem TRIANON probíhá řadu let. Vážíme si toho, co organizace v oblasti sociálního podnikání v regionu dokázala, a jsme rádi, že můžeme jako odpovědná společnost, které záleží na regionu, v němž působí, tyto aktivity díky vzájemné spolupráci dále rozvíjet,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Při výměně technologických celků při modernizaci úpraven vod nebo čistíren odpadních vod vzniká elektroodpad, jako jsou například rozvodné skříně obsahující jističe, stykače, relé, napěťové a proudové ochrany, svorkovnice, vodiče, kovovou konstrukci a kryty, elektromotory různého výkonu a drobný nespécifikovaný elektroodpad. V souladu s platnou legislativou by musela společnost SmVaK Ostrava zajistit jejich likvidaci. Díky kooperaci obou subjektů nacházejí po separaci a recyklaci materiály další využití. Jde o ukázkou cirkulární ekonomiky při spolupráci privátního a neziskového sektoru v praxi.

# Etická linka SmVaK Ostrava

Dle návrhu zákona o ochraně oznamovatelů, neboli whistleblowérů, mají společnosti a veřejné instituce povinnost zavést vnitřní oznamovací systém, který v organizaci umožní lidem upozorňovat na poškozování veřejných zájmů, případně neetické či protiprávní jednání. Zákon počítá s citelnými sankcemi, pokud by zmiňované subjekty tuto povinnost nesplnily, popřípadě pokud by ji splnily pouze formálně. Právě Etická linka SmVaK Ostrava představuje oznamovací systém tak, jak jej předpokládá návrh zákona.



## Co je whistleblowing

Whistleblowing je považován za efektivní nástroj, jak odhalovat neetické či protiprávní jednání uvnitř organizace. Bez právní úpravy může mít oznamovatel – whistleblower – obavy ze ztráty zaměstnání, snížení platu, převedení na jinou práci či jiné obdobné odplaty ze strany kolegů či nadřízených. Z tohoto důvodu návrh zákona o ochraně oznamovatelů zavádí přísnou ochranu jejich identity a zakazuje jakákoli odvetná opatření. Navrhovaný zákon chrání oznamovatele upozorňující na protiprávní jednání v oblastech:

- Zadávání veřejných zakázek
- Finančních služeb
- Legalizace vnosů z trestné činnosti
- Daní z příjmů právnických osob
- Ochrany spotřebitele nebo životního prostředí, bezpečnosti a zdraví
- Ochrany soukromí
- Jakékoli jednání vykazující znaky trestného činu nebo přestupku

Právě poslední z uvedených bodů se jeví jako nejproblematictější, jelikož neúměrně rozšiřuje působnost zákona na veškeré trestné činy a přestupky, aniž by takovýto požadavek byl stanoven v předmětné směrnici Evropské unie. Zákonodárny proces v České republice má však svá specifika, a proto se i v této oblasti můžeme dočkat překvapení na poslední chvíli.

## Kdo je oznamovatel

Oznamovatelem může být pouze fyzická osoba a typicky jím bývá zaměstnanec. Může však jít také o osoby pracující na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, spolupracující OSVČ, společníky, akcionáře a další osoby v dohledových nebo řídicích orgánech, dobrovolníky, stážisty nebo dodavatele a jiné osoby, které vstupují do právního vztahu se společností.

Právě výše zmíněné osoby mají zpravidla přístup k citlivým informacím a mohou zjistit podezřelé jednání jako první. Podle návrhu zákona budou mít oznamovatelé dvě možnosti – první z nich je využít tzv. externí oznamovací kanál zřízený ministerstvem spravedlnosti. Druhou z možností je využít interního oznamovacího systému – v případě SmVaK Ostrava Etické linky. Je zřejmé, že pouze při oznámení učiněném interně si společnost bude schopná zachovat kontrolu nad řešením případných oznámení. A právě z důvodu motivace zaměstnanců využívat pro případná oznámení zmiňovanou linku je zajištěna její bezpečnost, srozumitelnost a důvěryhodnost. Mimo to je jedním z předpokladů úspěšného řešení obrany společnosti před její případnou trestní odpovědností, kdy tato by zcela nepochybně měla negativní vliv na všechny zaměstnance.

## Jak postupovat

Etickou linku SmVaK Ostrava je možné využít skrze formulář na internetových stránkách, telefonicky, písemně, ale také osobně tak, jak jsou kontakty uvedeny v Etickém kodexu FCC.

Veškerá dokumentace, zejména způsoby řešení oznámení, a to včetně uvedených způsobů zajištění jejich bezpečnosti a důvěryhodnosti, je upravena v Etickém kodexu FCC a dalších dokumentech tvořících Compliance program společnosti. Ty jsou k nahlédnutí ve všech provozech, střediscích, nebo na internetových stránkách [www.smvak.cz](http://www.smvak.cz).

## Studujte vodárenství na VŠB-TU Ostrava

Hornicko-geologická fakulta Vysoké školy báňské - Technické univerzity Ostrava jako jediná v naší zemi nabízí možnost dálkového nebo kombinovaného studia v bakalářském programu Voda – strategická surovina a magisterském programu Technologie a hospodaření s vodou. Lidé z praxe si mohou zvýšit svou kvalifikaci bez nutnosti toho, aby každý den navštěvovali přednášky nebo semináře. Studium je rozděleno na tříletou bakalářskou a navazující dvouletou inženýrskou část. Pro přijetí ke studiu není nutné absolvovat přijímací zkoušky a není požadována praxe.

Absolventi studia splňují požadavky pro širokou škálu činností jak v oboru vodovodů a kanalizací, podnicích povodí nebo v příbuzných průmyslových odvětví a státní správě. Studium připraví absolventy k výkonu regulovaného povolání odborný zástupce provozovatele vodovodů a kanalizací dle zákona o vodovodech a kanalizacích.

Obory lze studovat také v denní formě, což může být zajímavá informace pro děti zaměstnanců SmVaK Ostrava. Absolventi inženýrského studia mohou pokračovat také v doktorském studiu. Veškeré potřebné informace najdete na internetových stránkách Katedry environmentálního inženýrství na internetových stránkách [www.vsb.cz](http://www.vsb.cz).

**Z první ruky** vydává: SmVaK Ostrava a.s., 28. října 1235/169, 709 00 Ostrava - Mariánské Hory • šéfredaktor: Mgr. Marek Síbrt • předseda výkonné redakční rady: Ing. Anatol Pšenička • redakční rada: Ing. Milan Koníř, Ing. Petr Šváb • grafická úprava: [alesnowak.cz](http://alesnowak.cz) • kontakt: [marek.sibr@smvak.cz](mailto:marek.sibr@smvak.cz) • evidenční číslo: MK ČR E 22377



Dejte o sobě  
vědět ve světě  
vodarenstvi.cz

Vzdělávací a informační portál:  
vše o nejcennější surovině na jednom místě

## Nabídka spolupráce s portálem [www.vodarenstvi.cz](http://www.vodarenstvi.cz)

### KDO JSME?

- Nejvýznamnější vodárenský server v České republice nabízí spolupráci Vaší společnosti
- Nezávislý zdroj informací a zpravodajství o oboru obsahující sekce pro laiky, odborníky, techniky i management
- Přináší každodenní zpravodajství z České republiky i ze zahraničí
- 10 tisíc přístupů měsíčně
- Nová grafická i obsahová podoba portálu od února 2017
- Portál s podporou vodárenských společností a dalších oborových organizací (SOVAK ČR a další) provozuje nezisková organizace zaměřující se na vzdělávání EduLudus ([www.eduludus.cz](http://www.eduludus.cz))
- Záběr portálu se postupně rozšiřuje o další sekce
- Portál je aktualizován na každodenní bázi několika příspěvky

### CO NABÍZÍME?

- Partneři mohou inzerovat formou banneru s proklikem na vlastní korporátní nebo produktové stránky
- Je možné zadávat textovou placenou inzerci a PR články
- Jako protiplnění server mimo jiné zveřejní informace o novinkách, aktuálním dění nebo technických řešení partnerů. Zasláné podklady jsou redakcí upraveny do novinářské podoby dle domluvy s klientem
- Ceny jsou stanoveny dle individuální domluvy v závislosti na dlouhodobosti kampaně, rozsahu inzercie a dalších parametrech
- Inzerce již od 3 000 Kč za banner měsíčně dle dohody
- O vašich produktech, službách a aktivitách se dozvědí všichni, kdo působí v českém vodárenství, ale také laická veřejnost



## Stavomontážní práce ve vysoké kvalitě a za zajímavou cenu od SmVaK Ostrava!

- Nabízíme stavební a montážní práce spolu s komplexní dodávkou materiálu
- Disponujeme potřebným technickým vybavením a vysoce kvalifikovanými pracovníky s potřebnými osvědčeními a zkouškami
- Řídíme se přísnými standardy z hlediska spolehlivosti a kvality
- Používáme materiály splňující přísné technické i hygienické standardy
- Zaručujeme bezproblémové předání díla pro udělení kolaudačního souhlasu
- Přerušeni dodávky pitné vody koordinujeme s provozovatelem
- Společnost disponuje vlastní akreditovanou laboratoří pro analýzu vody

### Co umíme a nabízíme

- Zpracování projektové dokumentace pro všechny stupně stavebního řízení
- Montážní práce v oblasti vodovodů a kanalizací
- Výkopové práce
- Stavební práce v oblasti vodovodů
- Výměny vodoměrů

### Provádíme

- Výstavbu nových vodovodních řadů, zajištění potřebných podkladů pro kolaudaci, zajištění provozování vystavěných řadů
- Výstavbu suchovodů – operativní řešení v případě potřeby zásobování vodou – včetně podkladů potřebných pro zprovoznění
- Výstavbu přeložek vodovodů včetně zajištění podkladů a předání díla
- Protlaky pod komunikacemi
- Výměny vodovodních přípojek – včetně výkopových prací a administrativy
- Rekonstrukce vnitřních vodovodů uložených v zemi
- Opravy stávajících technologií v manipulačních prostorách šachet a vodojemů
- Opravy havárií vodovodních řadů včetně provádění výkopových prací, zajištění vyjádření existence sítí ostatních správců

### Zajistíme

- Výměny vodoměrů – přezkoušení včetně demontáže a osazení nového, komunikace s odběrateli, vyhotovení plánu výměn pro obce (včetně operativního zapůjčení vodoměrů po dobu oprav)
- Pronájem vodoměrů
- Výstavbu požárních odběrů – hydrantů včetně vodoměrné šachty

### Kontakty:

Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.  
28. října 1235/169, 709 00 Ostrava – Mariánské Hory  
Zákaznická linka: 800 292 400  
E-mail: stavby@smvak.cz

**Cenovou nabídku připravíme přímo na míru na základě Vašich požadavků!**